

Petr Vyhlídka

ZMIZENÍ DOKTORA FAUSTA

費板

2001

Tato kniha pochází z Bezejmenné stránky (<http://www.fext.cz>)

Pokud se vám líbila, můžete ji i ocenit, a to na stránce

<http://www.fext.cz/whitehole/index.htm#platba>

kapitola první

Bouchly dveře. Do výčepu se vřítíl unikátní frajer Jaroslav Majer, vypadal rozháraně a především značně neseriózně, což je v případě této opory místních vědeckých kruhů úkaz zvláštní, ba přímo precedentní – pokud si pamatuji, tak naposled se v podobném stavu nacházel před hezkou řádkou let na gymnáziu, když zjistil, že mu někdo uzmul veškeré taháky, pečlivě připravené na za pět minut nastávající maturitu písemnou.

„Víte, co se stalo?“

Slušnost zdraviti při příchodu zřejmě mezi pozdější absolventy Karlova učení nepronikla.

„Buď.“

„Víte co se...“

Seznal, že je pozornost obrácena na něj, Mirčino zabučení přeslechl, stačil mu houf vzhlížejících obličejů.

„Zmizel Faust.“

Vzhlížející obličej je nasadily nechápavé výrazy. Ne, tohle nebyla zrovna zpráva, která by nás dokázala vyvést z míry, natožpak zvednout ze židli. To, že Faust mizí, je naprosto normální věc, ten člověk vlastní rozsáhlé a početné příbuzenstvo, rozlezlé po všech končinách zemí Koruny české, jakožto po bývalých koloniích. A občas, jak rodinné vztahy velí, je jezdí navštěvovat. Většinou bez ohlášení.

„Zřejmě se koná zabíjačka v Prostějově,“ usoudila Mirka a chystala se vrátit k načatému hovoru. Majer se nedal.

„Jenže nenechal klíč u domovnice, což dělá úplně vždycky,“ našel konečně volnou židli a vtlačil se mezi nás. „A to nejní všecho.“

„Zmizela i domovnice,“ snoval jsem fabuli příběhu.

Majer se nenechal vyvést z míry.

„Ve stropě má díru!“

Ztichli jsme, protože tohle už za pozornost stálo.

Je načase zvolnit tok vyprávění a představit aspoň některého z aktérů tohoto tak slibně se rozvíjejícího příběhu. Nezačnu ničím a nikým jiným, než osobou vypravěčovou, jež stává se v tento okamžik personou numero uno, neboť jen ona může cosi vysvětlit, něco opomenout a soustředit posluchačovu pozornost na věci podstatnější. Tím vypravěčem jsem tedy já a jedinou kvalifikací pro tento zločin je absolutní nestrannost. A protože nic víc zajímavého na mé osobě není, přejdeme raději k dalšímu bodu.

Faustův dům – čímž není myšlena ona staroměstská kulturní atrakce, nýbrž letitý vinohradský činžák, je možná dosti zchátralý, ale stropní defekt by tu byl – vyjma pádu meteoritu – přece jen vyloučen. A protože Majer by nikdy neřekl *Má ve stropě díru*, bez toho, že by dotýčný otvor viděl, museli jsme věřit.

„Vodnes' ho čert,“ ozval se od vedlejšího stolu novopečený důchodce Vodrážka, který obvykle naše sezení odposlouchával. Stejně jako my jsme měli v útulné hospůdce vyhrazený stůl u okna, na který nezištný dobrák Fajfr už léta pokládá vlastnoručně psanou cedulku RESERVÉ, tak i Vodrážka okupuje nejméně jedno geologické období svou štamgastskou židli, do jejíhož opěradla kdysi v nestřežené chvíli vyryl nápis VODRÁŽKOVO REZERVÉ. Tehdy to sice Fajfra vyvedlo na nějaký čas z rovnováhy, ale protože Vodrážkova příkladu nikdo nenásledoval, přestal po čase nadávat a jen občas důchodci pohrozil odsunem bez návratu.

„Dědku,“ zpražil ho pohledem Karel,

„Jednak se neposlouchají cizí rozhovory a za druhý, čerti nejsou.“

„Vyhnuli,“ snažila se o kompromis Jana, která rozpoznala symptomy začínající vleklé a zavádějící debaty.

„Ani jedno, ani druhý,“ odsekl Vodrážka, „Nevyhnuli a jsou. Já bych vám moh' vykládat, vy vědecky vzdělaná inteligence.“

Občas nás tak tituloval, nezapomínaje dodat, že on je inteligent od přírody a nepotřeboval na to žádné školy.

„Nechcete nám snad tvrdit, že jste nějakýho potkal,“ ušklíbl se Majer. Dělat to neměl. Vodrážka si přisunul židli, vynutil si místo u stolu a vecpal tam svůj půllitr.

„Logicky, nedochůdčata, logicky. Co vás na těch školách učej? Když se někdo jmenuje Faust, tak je předurčený k tomu, aby ho odnes čert, ne? A když někoho musí zákonitě vodnýst čert, pak čerti existujou.“

„Takže nositel jména Einstein musí *zákonitě* dostat Nobelovu cenu, i kdyby pěstoval ředkvičky?“

„Třeba dostane. Malej příklad, mládeži. Takový jméno Burian je kupříkladu srostlý s kumštem. Vezměte si to: Vlasta Burian blahý paměti, E. F. Burian, Zdeněk Burian, Jan Burian. Herec, muzikant, malíř a zase muzikant. To vám nestačí?“

Stačilo. V tu chvíli nám totiž došlo, že si z nás dělá legraci. A bavil se přitom docela dobře.

„Zatracenej dědku!“ vyjel Karel.

„No no. Dobře, tak čerti neexistujou. Leda tak duchové, ale to je vo něčem jiným...“

„Ani duchové,“ nedal jsem se pro změnu já.

„Jak se to vezme,“ namítl Vodrážka. „Četli jste třeba takovýho Součka? Jo, já zapomněl, pro pány vědátory je to fantasmagorie.“

„Tak to zase ne!“ zamračil se Karel, který kromě vědeckých publikací nečetl nic jiného než spekulativní spisy a ve volných chvílích se rád hádal s docentem Křivým, skeptikem non plus ultra a Karlovým pravým opakem.

„No tak co třeba *etäien*?“ nadhodil důchodce a Karel se chytil.

„To nejsou duchové, to je... to je...“

„Je jedno, jak tomu budu říkat. Když si řeknu, že existuje bůh a náhodám budu říkat boží zásahy, tak pro mě bude bůh existovat.“

„Bůh neexistuje,“ ozval se antiteista Majer, další Vodrážkův zásah.

„To bylo přirovnání.“

„Jen jestli. Bůh i duchové jsou nesmysl,“ odsoudil Vodrážku Majer a zamával na Fajfra, dožaduje se piva. Karel rozvinul myšlenku o laponských zjeveních jakožto bioplasmatickém duchovnu, Majer spustil říznou filipiku proti pověrám, jež zdržují vědeckotechnickou evoluci a tahají lidstvo do bahna tmářství, věčná opoznice Mirka se také nedala. Za chvíli se dohadoval – pěkně každý o svém voze – celý stůl. Jen já mlčel a Vodrážka, kterému se povedl pěkný rozvracečský zásah, se usmíval. Nad tím vším požadoval hromovým hlasem Fajfr informaci o tom kdože chtěl to pivo, pročez byla senzační novina o zmizení doktora Fausta odsunuta na pozdější dobu.

Jako neaktuální informace pak zapadla v zapomnění, takže se vlastně vůbec nic nestalo.

kapitola druhá

Výzkumný ústav, v němž Karel, Mirka, Jana a Jarda Majer pracují a do něhož jsem kdysi mínil proniknout i já, patří mezi reliktní pracoviště Akademie věd. Sídli v několika suterénních místnostech, je dokonale zapomenut ministerskými úředníky i nadřízenými orgány a zabývá se exobiologií. Oni tomu sice říkají jinak, ale pro mně je to exobiologie jako řemen. V laboratoři, která je jádrem nevelkých, ale spleťtých podzemních prostor, mají akvárium s nedýchatelnou atmosférou naší spanilé sousedky Venuše, o jejíž napodobení se snažili několik předchozích let, a tu teď krmí pozemskými řasami, nazývajíce to řízenou panspermií. Pyšní se svým podle všeho světovým prvenstvím a když je nikdo neposlouchá, nazývají se potomky Arheniovými. Právě švédský učenec Svante Arrhenius totiž s teorií panspermie před mnoha a mnoha lety přišel.

Tak vidíte, ani v myšlence nejsou původní.

Občas jsem, k velké nelibosti Velkého šéfa Vrchoty, tvrdícího, že nosím smůlu a snažícího se mě okamžitě po odhalení vyhostit, obšťastnil ústav svou přítomností. Antipatie Velkého šéfa k mé osobě jsou ovšem mnohem přízemnější a nízké, leč neventiluje je a hranou pověřčivosti proti sobě popouzí Majera.

Když jsem den po Faustově zmizení vstoupil do ústavní kafárny, prokouřené místnosti, určené pro krátké siesty unavených vědeckých pracovníků, a pro styk s plebejskou veřejností, srazil jsem se s elegantním mužem. Voněl exkluzivním parfémem a hodlal vejít do dveří zároveň se mnou, dle českého zvyku nedávaje přednost.

„*I'm sorry,*“ omluvil se, aby tím prozradil zcela netuzemský původ, „*I'm looking for Mr. Davidek. Don't happen to be he?*“

„*No, I'm not. My name is Peter Vista,*“ chvíli mi trvalo, než jsem pochopil, že se na půdě ústavu objevil cizinec a že mu jako oběť vyslali Karla, který angličtinou vládl nejlépe.

„Jmenuji se Richards. Franklin Richards,“ představil se a vzpomenuv rodného Albionu, nechal mě konečně projít. A Angličan to byl nepochybně, má profesorka tohoto jazyka nás odmítala krmit amerikanismy a hustila do nás čistý Oxford, aby pokročilé studenty přiučovala cockneyské, i jiné, méně historické londýnštině. Mám na rodáky z metropole nad Temží sluch.

Kafárna byla prázdná. Usedl jsem na židli a v rámci boje proti kouření jsem začal přezvykovat mátovou žvýkačku. Pan Richards chvíli nerozhodně postával, asi mu dřevěné židle a odřená deska rozkládaného stolu nepřipadaly příliš honosné, ale pak si sedl také, všiml si nevysypaného popelníku na stole, zalovil v kapse tvídu a vytáhl doutník ráže Tlusté Berty. Už víte, kdo z aktérů následujícího rozhovoru je hodný chlapec a kdo padouch?

Rozhodně nezačal o počasí, ve světle osmdesátiwatové žárovky to jaksi ani nejde, pokud nepatříte do početné rodiny ještě nepřejetých krtků a nechcete si poklábosit s kolegou z vedlejší štolý o vlhkosti okolní hlíny.

„Těž pracujete v tomto ústavu?“ vypálil od boku.

„Ne,“ odpověděl jsem, zastaviv přípravy k vyfouknutí bubliny.

„Novinář? Kvůli interview?“

„Ne,“ Ó nikoliv, má krásná paní, na tyhle otázky mě nedostanete.

„Kolega z jiného ústavu? Konkurence?“

„Ne,“ Celej říčnej, čče, jak dlouho to vydržíš?

„Ach tak, poslíček.“

Naštěstí se v ten moment otevřely dveře a prošla jimi Jana, doprovázená vytouženým Karlem. Představil jsem je a Karla přenechal panu Richardsovi.

„Copak dělá vaše Venuše?“ zacvrlikal jsem líbezně na kamarádku. Opřela se o stěnu, ruce zastrčila do elegantně tmavého pláště a přes mé rameno sledovala konverzujícího Karla.

„Žádné výrazné změny, človíčku,“ prohlásila po chvíli, když si uvědomila, že mluví na ni. Navoněný Ostrovan zřejmě dělal větší dojem.

„Zkoušeli jsme alkalitu na bé sedmnáct, negativní, potom taky mikrospóry šestadvacet a xenosterilitu invenčního řetězce pro polarineligenční sekvence. Jo, a Vrchota přijechal z napůl utajované konvence SETI, pročez máme pro dalších několik let výzkumnej program.“

„Faust se nenašel?“

„Volala jsem po všech příbuznejch, o kterých nám prozradil, že mají telefon, a že je můžeme obtěžovat. Dostala jsem od nich moře dalších tipů, ale nic. Nikde se neobjevil.“

„Asi ho fakt odnes‘ čert.“

Pokrčila rameny. Karlovi se mezitím podařilo Angličana zlikvidovat.

„Asi nějaký špion, lidi,“ řekl, když za Richardsem zaklaply dveře.

„Agenti z Harvardu?“

„Dost možná. Ale ne, jen se hodně divně vyptával na ústav. Vůbec ničemu nerozumí, i když Vrchotovi tvrdil, že je od řemesla taky biolog. Zopakoval jsem mu ty slátaniny, který ti napovídala Jana a on jen moudře pokyvoval.“

„Všimla jsem si,“ děla xenosterilita polariniteligenční sekvence, „Zbaštili to oba. Ale když Petr řekl Faust, tak ten človíček nějak ožil.“

„Třeba mu to něco připomnělo,“ mávl Karel rukou.

Ale já na Janin pozorovací talent dal. Přes slovní mlžení, jímž zastírala neschopnost sinic a chlorel učinit ústavní akvárium životadárným, bylo tohle děvče přece jen zkušenou matadorkou výzkumu. A pozorování patří k biologickým přednostem.

Na dveře mé představivosti zaklepala další záhada.

Faustovo spojení s tajemným panem Robertsem.

kapitola třetí

Faustovo zmizení nám přece jen nedalo spát. Uplynuly tři dny, díra ve stropu nezmezela a ani přibuzenstvo, z něhož Jana zorganizovala další pátrací skupinu, o něm nic nezjistilo.

Nevyšel ani můj tajný tip – totiž dotaz v nakladatelství, jež Faust pravidelně zásoboval svými spisy. Oskar Novák, Faustova pravá ruka, se domníval, že spisovatel je zalezlý doma a buší do psacího stroje. Nerozmlouval jsem mu to.

Navečer jsme se, jako obvykle, sešli u našeho stolu ve Fajfrově hospůdce. Řeč samozřejmě začala vířit kolem Fausta, záhada posledních dní nás zcela pohltila, jenže netrvalo dlouho a dostali jsme se od tajemných zmizení k jemným finesám asijských kuchyní. Konverzace se nás na téma neptala.

Usínali jsme v poklidném rozhovoru o ničem a svět se zdál býti převelice růžovým a plynulým místem k bytí, když se podruhé v tomto příběhu rozletěly táflované dveře Fajfrova útočiště pro žiznivé a dovnitř vpadl, následován pohoršeným pohledem pana hostinského...

Ne, Majer tentokrát seděl s námi. Pro změnu to byl Karel, vyvalený, udýchaný a jako vždy roztěkaný.

„Vážené sezení,“ prohlásil, sotva popadl dech a zkonfiskoval nejbližší (samozřejmě moje) pivo: „Bermudský trojúhelník je překonán.“

„Na Vltavě zmizela loď?“

„Taky?“ zeptal se posel záhadných zpráv.

„Ne?“

„Vodrážka zmizel!“

„Uklidni se, Karlíčku,“ pohladila ho Jana po hlavě.

„Jsem klidný. Naprosto klidný. Šel jsem za ním domů, minule jsme si něco smluvili. Jenže doma od včerejška nebyl, Toník Fajfr ho tu taky neviděl. Děda prostě zmizel. Stejně jako Faust.“

„A nemá ve stropě díru?“ zasmál se Majer. Karel ho vzal vážně.

„To nevím,“ pokrčil rameny. „Dovnitř mě domovnice nepustila. Ale zdá se, že tu mizí kdekdo. Totiž všichni, kteří se zajímají o Faustovo zmizení.“

„Kdekdo? Vždyť jen dědouš není k nalezení?“ podivila se Mirka.

„A ta loď. Třeba na ní byl,“ řekl Karel, čímž uvedl společnost do zmatku a pěti-minutové hádky o říční dopravě. Nakonec se vysvětlilo, že žádná loď nikdy neexistovala, Faust také ne a Vodrážka je naše utkvělá představa.

Načež utkvělá představa proplula kolem stolů, přitáhla si VODRÁŽKOVU REZERVU a vmáčkla se mezi nás.

„Tak co, mládežníci? Jak to jde?“

„Dědku!“

„Prosím, chlapče?“

„Kde jste byl celý dva dny?“ rozčiloval se Karel, „Nechal jsem po vás vyhlásit celostátní pátrání.“

„To sotva,“ ušklíbl se Vodrážka. „A já pracoval pro vaše dobro.“

„To bych rád věděl, co zrovna vy jste schopnej dělat pro naše dobro,“ prohlásil vztekle Majer, který nemohl dědovi zapomenout minulou hádku.

„To brzy poznáš. Zvopakujte si, co víte: dvacátýho druhýho července zmizel Josef Faust. Kam, proč a nač, nikdo neví. Dvacátýho třetího odpoledne se pokoušel agent CIA dozvonit do jeho bytu.“

„Cože?“

„Špion, kterej mluví anglicky musí být z CIA,“ prohlásil rezolutně Vodrážka.

„Richards!“ napadlo Karla, neboť on je ten, který jest nakloněn uvěřiti všemu.

„Já říkala, že při jménu Faust ožil,“ triumfovala Jana.

Nevydržel jsem a přisadil si.

Ano, i já bych tomu nepřikládal lehkou váhu, některé Faustovy styky byly krajně podezřelé, ostatně, jako populární spisovatel, zabývající se tajuplnostmi a záhadami, mohl

skutečně narazit na něco, kolem čeho krouží mlčenliví muži v černých oblecích. A vzhledem k determinaci, která provází jeho jméno, nevím, nevím...

Karel se očividně chytil, zatímco Vodrážka rudl utajovaným smíchem.

„Jakej Richards?“ zeptal se Majer, balancující na podezřavém ostří víry a ironie.

„Ale, včera byl v ústavu nějaký *Angličan*,“ zdůraznila pro Vodrážku Mirka,

„A tvářil se, že je taky od řemesla biolog, přičemž jeho znalosti dosahovaly světých chvilék našeho přítele Pét'i.“

Pochopitelně jsem se ohradil: „Nevíte co ve mě vězí,“ ale samozřejmě mě neposlouchali, vědecky vzdělaná inteligence.

Jenže koukat na budíky a psát sáhodlouhé zápisy bych dokázal taky.

kapitola čtvrtá

Ten den, kdy se dozvěděl o Faustově zmizení, našel Vodrážka smysl důchodového věku. Hrozba posedávání na lavičce mezi doštěnými holuby už nehrozila, Klub důchodců sedm zastávek tramvají a pět podzemkou také ne. Bylo tu dobrodružství, kdysi před lety poznané z laciných sešitů, na nichž se skvěla bledá tvář ukrytá za mřížemi.

Ano, Leon Clifton, Sherlock Holmes, Kojak i mnozí další, ti všichni teď defilovali důchodcovou myslí; postavil se hrdě do jejich řad a za svůj první případ vzal právě Faustovo zmizení. Cítil v něm zapeklitě složitou věc, temnou a záhadnou. Pro Jamese Bonda by to asi byla hračka a kapitán Klos by patrně také odhalil všechno na první pohled, jenže novopečený detektiv cítil, že musí začít pěkně od začátku, nenápadně sledovat a vyptávat se.

Začal s tím hned druhý den. Věděl, kde spisovatel bydlí, bylo to o ulici severněji, a začal tedy pátrat. Nelámal si hlavu faktem, že pachatel se sice na místo činu vrací, čert však nikoliv, a tak patroloval na lavičce před domem, zapisuje si do paměti i do tlustého notesu, který si za tím účelem pořídil, všechny podezřelé i nepodezřelé návštěvníky Faustova domu.

První výsledek se dostavil už odpoledne. Díky malému konfliktu s podezřívavou domovnicí, s níž naštěstí našel společné známé, se mohl bez podezření pohybovat i uvnitř činžáku. A jak se tak promenoval po čtvrtém patře, obhlížel dveře Faustova bytu a občas se před cizími kroky skrýval nahoru k půdě, stalo se, že jednu důležitou chůzi přeslechl.

Byl to člověk nevysoký, dobře živený a pěstěný, voněl silným parfémem a nevšimavě prošel kolem dědy, aby se opřel o tlačítko Faustova zvonku. Když se nic nestalo, obrátil se k detektivovi.

"Is Mr. Faust at home?"

"Was?" otázal se vyjevený Vodrážka, jehož představa o komunikaci s cizozemci končila u němčiny.

"What?"

Vodrážkovi došlo, že se cizinec vyptával na Fausta, pročez zareagoval promptně a podle pravdy:

"Herr Faust ist nicht zu diese haus," vysoukal ze sebe, čímž vyčerpal téměř celou německou slovní zásobu a všechnu svou znalost alemanské gramatiky. Angličan pokrčil rameny a po anglicku zmizel, vlastně odešel na obuvi, opatřené silnou gumovou podešví.

Tak proto nebyl slyšet, uvědomil si děda. Špion. V hlavě se mu rozeběhl zrychlený film.

Dvě agentury bojují o Fausta. Jedna ho unáší, agent druhé přichází pozdě. Špioni té první pronikli k zabarikádovanému spisovateli stropem...

Oklepal se a pospíchal domů. Druhý den se s prvním zarachocením klíče opět vloudil do domu a pozoroval místo činu, nikdo však nepřišel, a tak Vodrážka zamířil do hospody, kde se setkal s námi. A tam nás také našel i příštího dne, chudší o Majera a obě slečny. Bohatší o rozčileného Karla.

„Představ si,“ křikl na mě, když se přirtil. „Richard byl u nás zase. Vrchota je asi slu- chej a hle... hluchej a slepej. Vždyť ten člověk vůbec biologii nerozumí.“

„No a?“

„Protože to asi bude fakt špion. Pořád se vyptává na drobnosti, Vrchota mě učinil oficiálním průvodcem, asi se domnívá, že budeme cover story v *National Geographic*, nebo kde.“

„A tobě to vadí?“ zeptal jsem se nevinně.

„To už bys mohl dělat novinářinu i ty,“ mávl rukou. „Ten dokáže tak maximálně napsat canč o pumovém útoku na smíchovském nádraží.“

„Na Smíchově vybuchla bomba?“ zarazil jsem ho.

„Skutečně? A kdy?“

„A navíc se pořád motá kolem inkriminovaného místa,“ přidal se Vodrážka.

„Bomba?“

„Richards.“

„A co dělá na Smíchově?“

Přestal jsem poslouchat, mně byla spojitost mezi Richardsem a neznámým cizozemcem u Faustových dveří jasná. Špionáž ve výzkumném ústavu patřila k bohubylým nemsyslům, protože takřka všechno, na co přišli, okamžitě publikovali. Ale Fausta někdo šmírovat mohl.

Jeho knihy a články vesměs pojednávaly o záhadách, paravědě a mystériích, které tolik miloval Karel a o nichž četl Vodrážka. Koněm, na němž náš slavný přítel rajtoval nejvíce, byly slavné osobnosti, Napoleon, pánové z Třetí říše, Dieselova smrt... Ze solidarity jsem četl všechno (a rád), většinou dokonce se zaujetí, protože Faust psát dovede. I když jsem čtenář sice rychlý, ale pozorný, nemohly mne nezaujmout jisté vývody a důkazy, bijící do očí a odhalující mnohé souvislosti. Vypadalo to na to, že Faust čerpá z nějakých pěkně starých, nikde nezveřejněných dokumentů. A to už znělo mnohem zajímavěji, než experimenty s panspermií.

Tím spíš, že Faust každou řeč o svých záhadných pramenech pěkně rychle a okatě zaváděl jinam.

Jsou Richards a Vodrážkův cizinec tatáž osoba? Vypadalo to, že ano a potom musím Karla upozornit, aby si dal na rádobybiologického novináře pozor, jde totiž po něm a nikoliv po akváriu.

Kampak asi už dospěli, mí dva detektivové, napadlo mne zaposlouchat se znovu do jejich rozhovoru. Jakápak teorie se to u stolu vznášela?

„Určitě nebylo článkem vývoje.“

Faust *nebylo*?

„A stavěli ho mimozemšťani.“

Vinohradský činžák? To už je trochu moc, ne?

„To netvrdím, ale radit mohli. Vem si to, žádný chrám, ateismus jako řemen.“

Majer?

„A co dům A3 v sektoru HR, o tom nic nevíte?“

To kvůli konspiraci? Tak nějak jsem nemohl chytit nit. Faust a mimozemšťané a Majer a tajná čísla...

„Zastírací manévr archeologů. Jsou z toho vedle a nechtěj si pošramotit reputaci.“

Vyvalil jsem bulvy a pak mi to došlo.

Už ne Faust, bando nevděčná. Mohendžodáro, harrapská kultura a tři tisíce let před Kristem. To jste utekli pěkně daleko.

Já raději zaplatil a šel domů.

kapitola pátá

Pár dní po Faustově zmizení vyhlásil můj zaměstnavatel celozávodní dovolenou, a mně nezbylo nic jiného, než zabalit kufry a odsunout se na pět dní na Šumavu, k přibuzenstvu, které s chutí a neúprosnou pravidelností dvakrát ročně navštěvuji. Nebylo vyhnutí. A také mě napadlo, že čistá, smogem nezamořená příroda mě možná přivede na jiné myšlenky. Ale nepřišel jsem na nic, jen jsem týden zbůhdarma civěl do nebe. Teprve cestou domů mě kodrcání vláčku motoráčku dovedlo k nejtřízlivější teorii. Bylo až s podivem, že nás nic podobného nenapadlo. A to umíme všichni počítat a někteří dokonce i parciální rovnice.

Jedna a jedna jsou dvě.

Ta první jednička bylo Faustovo zmizení, tou druhou díra ve stropě. Kdybychom nemysleli na čerty, mohli jsme hned vědět, že to bylo asi takhle:

Faust seděl za stolem a četl si, nebo škrábal perem na papír, což dělá vždycky, než si připraví nějakou osnovu. Výsledkem bývá několik archů papíru, pokreslených figurkami, prasátky a jednotahovými domečky, mezi nimiž se skrývá náčrt budoucí knihy. A někdy v téhle tvůrčí předpřípravě (nebo při pití kafe, ovšem) se s definitivní platností uvolnil kus stropního zdiva a padal dolů. Mezi ním a podlahou se bohužel nacházelo spisovatelovo rameno. Zlomená klíční kost – sám vím jaké to je – není nic příjemného, ale dá se s tím k lékaři v nejhorším dojít po svých. A Faust tak učinil, proto domovnice nic nevěděla. Felčaři si pak nechali zraněného pár dní v ošetření a teď už pobíhá náš kamarád opět po Praze, tahaje na sobě sádrový krunýř.

Byl jsem přesvědčen, že ho najdu sedět u Fajfra.

Nebyl tam nikdo, a tak jsem si to namířil ke Karlovi, podělit se o dojmy z dovolené a zeptat se, kteréže rameno si to Faust zlomil.

Byl jsem si svou teorii tak jistý, že prostě neměla šanci se vyplnit.

„Neobjevil se,“ řekl mi Karel hned ve dveřích a jakmile jsem překročil práh, požádal mě o půjčku. Aspoň pět stovek, to by mu prý trn z paty vyškublo.

„Hráls gotes?“

„Něco daleko horšího. Budu platit telefon.“

„Cože?“

Věc se měla jednoduše. Nic netušící Karel zvedl telefon a naivně souhlasil s hovorem na účet volaného. Ani mu nepřišlo podezřelé, že ten druhý volal z Austrálie.

„Mister Kerl Daevidek?“ ozvalo se tvrdě ve sluchátku.

„Ano. Kdo volá?“

„Tady Anthony A. Absolon, nakladatel. Rád bych s vámi mluvil o Džouzifu Fóstovi, rozumíte?“

„Ach ano,“ špitl Karel a polilo ho horko. „Ale bohužel nevím, kde se momentálně nachází.“

„Ach, to nevadí. Já chci hovořit s vámi, on mi dal vaše telefonní číslo, zastupujete ho.“

„Ale...“ Karel nedopověděl. Australan byl očividně přesvědčen, že hovoří s Faustovým literárním agentem.

„Chceme vydat jeho knihu *Druhé Waterloo*. Ne, práva máme, ale rádi bychom požádali pana Fósta o předmluvu pro toto vydání, víte?“

„Rád mu tlumočím vaše přání, ale pan Faust...“

„Děkuji. Mohu nadiktovat naše požadavky?“

Zpitomělý Karel, neuvědomující si v tu chvíli, jak si před pár týdny pochvaloval elektronickou poštu a vyměňoval rozsáhlé e-maily s brisbaneským záhadologem, nechal si archaicky nadiktovat objemnou zprávu, potil se při luštění australského a zároveň se v pauzách, kdy Mr. Absolonovi docházela fantazie, snažil vysvětlovat, že neví kde se spisovatel nachází.

Druhopolokoulník byl natvrdlý jako eukalyptus, nevadí, nevadí, já si počkám, zkrátka a dobře, Karel mluvil přes tři čtvrti hodiny

a když konečně zavěsil, s hrůzou si uvědomil, že příští týden Telecom účtuje.

„Mít aspoň jeden přístav, vyhlásím Austrálii válku,“ prohlásil, když mi barvitě, expresivně nešetřil, vylíčil, co se stalo. Já se mu na oplátku svěřil se svou teorií o Faustovi a nemocnici.

„Zní to docela logicky, ale nemusí to být pravda. To by odtud aspoň zavolal. Nebo by to věděli příbuzní.“

„Možná ho to nenapadlo. V každém případě by bylo vhodné obejít špitály,“ navrhl jsem.

„Můžeš začít. V Praze jich je pár,“ hodil vzteklým pohledem po Zlatých stránkách. „To stihneš za půl dne.“

„Vylučovací metodou snadno odstraníme všechny ústavy, kam určitě nešel, především pak bohnické sanatorium.“

„Protože tam neumí sádrovat?“

„Protože když tam vlezeš, mohli by si tě všimnout a nepustit ven.“

„To je fakt,“ pokýval Karel hlavou, „V tom případě tam ovšem nemůžeš ani ty.“

„Holky by to mohly zvládnout,“ rozdělil jsem úlohy.

„Ať žije emancipace,“ souhlasil Karel, „A co když v žádný nemocnici nebude?“

„Potom se připojuji k teorii páně Vodrážkové a souhlasím, že Fausta odnesl čert.“

kapitola šestá

Zatímco já se povaloval na dovolené, ve výzkumném ústavu se pilně laborovalo. A když se jednoho dne čtveřice našich vědeckých přátel vrátila z vědy pod nepatrným vlivem alkoholu, bylo nasnadě, že se experimentu Venuše začíná věst.

Konečně.

A slavilo se dál, samozřejmě že u Toníka Fajfra. K mému překvapení se dostavil i Veliký šéf Vrchota. Zářil optimismem, po dvou skleničkách sektu se dokonce přiznal Majerovi, že mě nevyhazuje z pověřivosti, ale kvůli své dceři. Majer se mu odvděčil promptním roztrháním jedné z kritik, které nosil po kapsách. Byla to samozřejmě esej o záporném vlivu pověr na objektivitu vědecké práce.

Karlovu radost kalil pouze fakt, že ho zítra v jednu očekává neodbytný pan Richards. Nezapomněl si postěžovat, ale Vrchota jen mávl rukou. Já si ale všiml zamyšleného detektiva Vodrážky. Toho něco napadlo.

Ale co?

Druhý den jsem se probral značně pozdě. Bylo mi docela mizerně, vzhledem k množství zkonsumovaných lihovin oficiálně mizerně. Abych se protáhl, vyrazil jsem na krátkou procházku a chtěje využít Vrchotovy momentální blahosklonnosti, navštívil jsem Venuši.

Zmatené pobíhání po chodbách mě v první chvíli příjemně naladilo, Venuše žije a tak jsou z toho všichni vedle. Ale pak jsem si všiml zamračených obličejů, polohlasných nadávek a občasných slz na dívčích tvářích. Nikdo si mě nevšímal, vrátný jen mávl rukou a vpustil mě do zapovězených končin, kde to vypadalo jako na generálním štábu půl hodiny po prohrané válce.

Teprve po deseti minutách jsem odchytil Mirku.

„Proč ten zmatek?“

„Někdo nám zlikvidoval Venuši,“ řekla do krupějí slz.

Zeptal jsem se pro jistotu ještě jednou. Odpověděla obdobnou větou, doprovobenou škytnutím.

„Někdo vypnul proud,“ přiznala se za chvíli. Takže venušanská atmosféra je pryč. Je tam jen plyn, ale teploty a všechno ostatní je v háji.“

„Ale záložní zdroje...“

„Všechno. Proud nešel celou noc a baterky to neudržely. Jsou stavěny na dva dny, ale prostě nevydržely.“

Víc jsem z ní nevyrazil, vypadalo to, že jediný, kdo mě uveden do hloubi problému, bude sám Veliký. Troufl jsem si do jeho kanceláře.

Telefonoval, klel a udílel nesčetné pokyny k znovuoobnovení výzkumu.

„Určitě to byl ten dědek,“ řekl mi, když si mě všiml.

Nechápal jsem.

„Ten, co seděl v té hospodě u našeho stolu.“

„Vodrážka? Jak by se sem dostal?“

„Viděli ho tu,“ zavyl táhle Vrchota, připomínaje tím Mirku. A mě došlo, že detektiv se šel poohlédnout po Richardsovi. Proto ten záblesk v očích.

„A noční služba?“

„Ta to zjistila. Přece nemůžu chtít, aby se mi v noci courali po ústavu. Rozvodná skříň je na chodbě.“

„A kdo viděl Vodrážku?“

„Koho?“

„Toho dědka.“

„Vrátný.“ Vrchota se dostával do varu. „Zavolám policii, to už jsem měl udělat hned, když mě vytáhli z postele.“

Zatvářil jsem se pochybovačně, ale Vrchota si toho nevšímal.

„A nemohl to být ten Angličan?“

„Mr. Richards? Jak by se sem dostal? A proč by to dělal?“

„Proč by to dělal, nevím. Taky nevím, proč by to dělal Vodrážka. A když tady viděli jeho, tak proč by sem nemohl proniknout Richards?“

„Nesmysl. Proč by nám cizinec, nota bene kolega, vypínal proud?“

„Třeba ze závisti,“ napadlo mne. Ale Vrchota mě ujistil, že projekt, který běží už hezkých pár let a se kterým on vlastně začínal, sotva opustil škamna vysokého učení biologického, nikdo nekopíruje a všichni naopak čekají, co z Prahy vyleze za výsledky.

„A co teď budeme dělat?“ zaúpěl vzápětí.

Já jsem to věděl, ale protože jsem si nebyl jist, nakolik by vzal mou radu vážně, nechal jsem si to pro sebe.

Vrchota už mlčel, má hlava se naopak začala plnit nejrůznějšími úvahami na téma špionáž a tak jsem se raději rychle vzdálil, mumlaje nesrozumitelnou variaci fráze Na shledanou.

kapitola sedmá

Svět se prostě obrátil vzhůru nohama a já nevěděl kde hledat útěchu. Mí vědečtí přátelé se okamžitě přestali zajímat o zmizení jakéhosi doktora Fausta – ani jsem se jim nedivil – a soukromé očko Vodrážka se objevoval jako Bludný Holanďan hned tu, hned támhle, snad přechal před pádnou rukou Vrchotovou. Byl odvolán i sobotně odpolední tenis a to bylo na pováženou. Jednak je to stejně pravidelná a velká událost, jako čtvrtěční sezení u Fajfra a obtýdenní čajové dýchánky, navíc má tělesná maličkost potřebuje svou dávku pohybu. A hrát tenis s někým, kdo to opravdu umí, do toho se raději nepouštím.

Až v neděli, kdy jsem relaxoval, dobýváje jakýsi poklad v jakési přitroublé, leč skvěle graficky vyvedené hře a bavil se odstřelováním potvor, přepadla mne návštěva. S povzdechem jsem vypnul počítač, ani neukládaje mizernou pozici, a šel otevřít.

Karel. Nestává se tak často, aby mě navštívil v těchto lokalitách.

„Potřebuješ zase založit?“ zeptal jsem se přímo.

„Ale ne. A slibuji, že ty prachy dostaneš záhy a to nikoliv od mé osoby.“

„Od Johanky z Arku?“

„Byla chudá. Od zcela jiné historické postavy. Zabývala se, mimo jiné, laborováním, takže by měla mít sdostatek zlata a každopádně vlastní kámen mudrců.“

„A kámen úrazu. Faust!“ zjistil jsem. Docela nahlas, protože se u sousedů rozštěkal miniaturní pejsek druhu chivava.

Nemá mě rád.

„Přesně tak. Protože ten telefon, ten držel v ruce on.“

Pozval jsem ho konečně dál a zavřel za ním dveře, protože pejsánek Tína určitě vzteky učurával na koberec.

„A volal z Pardubic nebo z Popradu?“ zeptal jsem se, maje na mysli nebývalé Faustovo nadání pro nejrůznější triky a podvůdky.

„Podle Telecomu asi skutečně z pekla,“ povzdychl Karel. „Nebylo by kafe?“

„Nebylo. Aspoň do té doby, než mi prozradíš, jak jsi přišel na to, že peklo je v Austrálii, což je skutečně směrem dolů, a že to byl Faust.“

Zavrčel, ale víc neprotestoval a prozradil mi, že si teprve s několikadenním zpožděním – a vlastně následkem šoku ze ztráty Venuše – uvědomil, co ho na panu Absolonovi zaujalo. Byl to příšerný přízvuk, zpočátku považovaný za australský, ale později zcela správně identifikovaný jako faustovsky nezaměnitelné komolení vzosné oxfordštiny. Uznal jsem ten vývod jako opodstatněný a šel postavit na kávu, když se mi Karel svěřil s dalším sladkým tajemstvím.

„No, a všechno mi bylo jasné po další Richardsově návštěvě.“

„Richards?“ nechápal jsem, co s tím má podezřelý cizozemec společného. Karel pomstychtivě počkal až mu naservírují kafe pod nos, pak si osladil, podepřel rukou bradu a spustil.

Když včera nastoupil noční službu, objevil se vzápětí na to Angličan. Sotva zjistil, že mu vrátí nerozumí ani slovo, přešel z tlachání o biologii a celosvětových ztrátách přímo k věci.

„Víte, Mr. Davidek, mně vlastně nejde o váš ústav. V Princetonu na tom dělali teoreticky a dotáhli o stejně dál. Mne spíš zajímá váš přítel Josef Faust. Rád bych se s ním setkal, můj skutečný obor je příbuzný zálibám pana Fausta, i když výzkum vašeho ústavu mě zajímá též. Ale potřebuji informace. Když jsem se pokusil seznámit s Dänikenem, téměř to skončilo před soudem. A s Mr. Faustem bych rád navázal spolupráci, mě nezajímají bláboly o mimozemšťanech, křížících se s našimi předky. Určitě chápete, že bych nerad dopadl stejně jako ve Švýcarsku.“

„Jenže problém je v tom, vážený pane,“ začal poslušně vysvětlovat Karel, nic nedbaje na náhlé a kruté prozření, „Že já nevím, kde

Faust momentálně je, takže dost těžko můžu zprostředkovat vaše setkání.“

„Ale tolik po vás nechci, Mr. Davidek. Ostatně Mr. Faust se vrátí až koncem léta, já ho miním navštívit až v zimě...“

„Cože se Faust!“ zařval Karel. Richards poděšeně ucouvl.

„Promiňte, ale my, tedy já vůbec nevím, že někam odjel!“

Na Richardsově tváři se objevil náznak úsměvu.

„Opravdu? Já sice nevím kam odcestoval, ale když jsme spolu na počátku roku korespondovali, sdělil mi, že přes léto v Čechách nebude, že má naplánovanou cestu někam dál.“

„To zvíře,“ zavyl Karel česky.

„Nenapsal vám náhodou, kam pojedete,“ vrátil se k angličtině, hyzděné teď poněkud středokontinentálním přízvukem.

„Lituji. Snad by se z náznaků v jeho dopisech... Mám je v hotelu.“

Karel mávl rukou.

„Já myslím, že vás přijme v pohodě. Stejně pořád zehrá, že si nemá s kým odborně povídat.“

Angličan se usmál.

„Děkuji vám za tuto drobnou informaci. Říkal jste, že nevíte, kde se pan Faust nachází?“

Se slovy, že nikoliv, se s ním Karel rozloučil a sotva mu skončila služba, spěchal ke mně.

„Takže Faust je v Austrálii,“ pokýval jsem hlavou a sebral prázdný šálek.

„Jenže co by tam, proboha, dělal?“

„Telefonoval na účet volaného. Pravda, trochu nákladný vtip, ale přesně odpovídající Faustově naturelu. A když na to tak myslím, copyright na to ještě nemá...“

„Opakovaný vtip není vtipem ale snůškou trapností,“ poučil mě Karel. „Ale hlavně, že ho neodnes' čert. I když je dost možný, že ho jednou odnese. I kdybych se mu měl upsat.“

„Faustovi?“

„Mefistovi.“

Konečně, ať se Karel upisuje, komu chce. Hlavně, že máme záhadu s Faustovým zmizením zdárně vyřešenu.

kapitola osmá

Zamnuli jsme si ruce a aspoň pro mne a následkem děje zoufalého detektiva Vodrážku, se svět vrátil do starých kolejí. Faust byl někde na cestách, až se vrátí, vynadáme mu a bude to.

Jenže všechno bylo jinak, jak se praví v té staré anekdotě.

Sotva jsem se v pondělí vrátil z práce, kam docházím jen proto, že dosud neslyšeli nic o modemu, vzdáleném přístupu a možnosti dirigovat počítače z klidu vlastního bytěčku, narazil jsem přede dveřmi nejen na ošoupanou rohožku (o níž si já boty nečistím), ale také na schlíplou postavičku Oskara Nováka, takto zodpovědného redaktora Faustova nejoblíbenějšího nakladatele.

„Potřebuju pomoc,“ vyrazil ze sebe místo pozdravu. Asi na mě čekal už déle, protože první, co *skutečně* potřeboval, byla toaleta. Ale potom z něj vypadla informace o katastrofě, v důsledcích ne nepodobné zániku venušanského akvária.

Než Faust zmizel, osobně dodal do Novákovy redakce rukopis svého zatím posledního díla. Náhodou jsem věděl, o čem je to spácháno, a tak mi nebohý (proč?) redaktor nemusel nic vysvětlovat.

Náhoda zamítnuta, čili nový pohled na stará úmrtí, chlubil ose to předlouhým titulem. A obsahem pojednání byla smrt Rudolfa Diesela, poprava jednoho napoleonského maršálka a konec Emila Zoly, potažmo celé Dreyfusovy aféry.

„Sto padesát normostran plus fotografie. Mělo to jít na přepis. A na zlom. A do tiskárny.“

Odmlčel se a upřeně zahleděl na skleněnou desku konferenčního stolku, čímž jasně naznačil, že touží po kávě. Odsunul jsem se tedy do kuchyňského koutu a Oskar pokračoval.

„No a v tisku to zatím není.“

„Což jsem pochopil ze syntaxe předchozí věty. A důvod?“

„Nemůžeme to najít.“

„Někam jste ho zakrámovali?“

Pokrčení ramen.

„My? U nás? Sotva. Někde bejt musí.“

„A co se žádá ode mně?“

„Kopie. Totiž, jestli nevíš, udělal-li si Faust kopii.“

„Já? To spíš Karel Davídek, ne?“ podivil jsem se. Faustovým zpovědníkem byl přece on.

„Za tím už jsem byl. Nic neví.“

„Potom jediné důkladná prohlídka jeho bytu. Klíče má domovnice.“

„Pracovnu zamyká zvláštním a ten nosí pořád u sebe,“ vzdychl Novák.

Usmál jsem se. Takže o rezervních klíčích, odpočívajících v zásuvce mého stolu, nevěděl ani tiskový atašé, ani pravá ruka. Nechtěl jsem o nich Novákovi říkat, ať si ještě chvíli zoufá. Podívám se tam sám.

Pak jsem si uvědomil, že spisovatel až dosud odolává mým svodům a vyklepává rukopisy na prehistorickém psacím stroji. Tedy budu muset opravdu hledat papíry.

Počkal jsem, až redaktor dopije kávu, řekl mu, že o žádné kopii celého rukopisu nevím, protože za mnou se neobtěžoval, mohl si skočit do nějaké xeroxárny, a pak jsem nešťastného Nováka vyhostil.

Takže se ztratil Faustův rukopis.

Kolotoč, jak se zdá, pokračuje. A tohle vypadá zajímavěji než díra ve stropě, i když ne tak romanticky. Udělal jsem kafe také tomu pánovi, co ho ob dva dny holím a zasníl se. Snad mě nadchnul Vodrážka, možná můj jmenovec z knížky, kterou jsem právě četl, prostě jsem přemýšlení pojal jako pojednání nad zločinem.

I já přece mohu být soukromým detektivem.

A kde vlastně Vodrážka je? Od oslav u Fajfra ho nikdo neviděl. Nesplnil snad nakonec Vrchota svou pohrůzku a nenechal ho zatknout?

Otevřel jsem zásuvku a chvíli si nerozhodně pohazoval v ruce svazkem Faustových

klíčů. Ba ne, teď tam nepůjdu. Kdybych kopii našel hned, pátrání by nemělo smysl. Ale jak na to?

Měl bych zavolat Novákovi, zeptat se ho na lidi, kteří přišli s rukopisem do styku, začít se vyptávat... Jenže redaktor byl někde na cestě mezi mým doupětem a bůhvíčím. Vrátil jsem klíče do zásuvky a vyrazil ven.

Nedaleko Fajfrovy hospůdky jsem našel lavičku a na ní sedícího Vodrážku. Je tedy na svobodě. Přisedl jsem si.

„Pročpak nesedíte u piva?“

„Byl jsem vyhoštěněj,“ odsekl detektiv nerudně.

„Cože?“

„Ti vědátoři mě podezřívaj, že jsem jim vypnul proud, nebo co, v tej jejich barabizně.“

„Ale byl jste tam, ne?“

„Ještě ty začínej. Jo, byl, ale ničeho jsem se nedotknul, čestný. Chtěl jsem se jen podívat na toho špiona.“

„A...“

„Je to on!“ triumfoval.

„No, já to už vlastně vím,“ přiznal jsem a pověděl mu, co mi sdělil Karel. Vodrážka se urazil.

„A mně nic neřekne. Ať si dědek nohy ulítá. Mě by chtěli zavřít a špiona nechaj zakládat tajný spisy. Ale já si na toho ptáčka posvítím.“

„Na Karla?“

„Vědecky vzdělanej inteligent! Na špiona, přece.“

„Ale ten je v pořádku. Je to Faustův kolega.“

„Tak to nejni v pořádku, i kdyby byl. A stejně mi něco nesedí.“

Nechal jsem ho být. Teprve později se ukázalo, že si to v hlavě srovnal mnohem lépe a mnohem rychleji, než já.

kapitola devátá

Vodrážkově nedůvěře v páně Richardsovy úmysly jsem se smál. Jenže ne dlouho.

Nazítří se na mém pracovišti objevil duch, nic jiného to totiž být nemohlo, protože se jednalo o zjevení Karla Davídka. Usadil jsem ho mezi své dvě elektronické bedny, nechal ho chvíli zírat na poskakující a měňavé šetřiče obrazovek a udělal mu kafe. Neodmítl, jen se nedůvěřivě zahleděl na sem a tam prolouvající Santu Marii.

Mám tenhle screensaver rád.

„Za tohle tě platěj?“ zeptal se, když si spálil jazyk.

„A ne špatně. Cos mi přines',“ snažil jsem se výjimečně odvést řeč od výpočetní techniky.

„Mám zrovna volno... Ten Anglán se pěkně vybarvil, kamaráde. Představ si, že mě zase přepadl.“

„Je ti nepříjemný styk s Faustovými přáteli? Aspoň se pocvičíš v mluvené angličtině.“

Mávl rukou a podnikl další pokus napít se horké kávy.

„Jenže ono mu nejde o fetkání f Fauftem.“

Ted' už jsem nechápal vůbec nic. Karel si provětral ústa a posléze pokračoval, když mezitím ubryndnul kávu na stůl.

„On po něm dokonce netouží. Zato by rád jinou věc. Nějaký starý dokumenty.“

„No nazdar, on tomu uvěřil taky,“ vzdechl jsem. Fáma o nezveřejněných dokumentech se táhla už od Faustovy první knihy. A drobná šuškania s každou další sílila, Faustova knihovna by podle ní připomínala archiv několika tajných služeb dohromady. Karel, mimochodem, v listiny věřil taktéž, bezmezně a oddaně, jak se na pravou ruku slavného tvůrce sluší.

„Co ti vlastně říkal?“ zeptal jsem se. Karel přestal skřípat zuby a jal se vyprávět.

„Vy jste přece nejbližší přítel Josefa Fausta. Potřebuji ty dokumenty, z kterých čerpá.“ řekl Richards otevřeně.

„O žádných nevím,“ zabručel Karel.

„Ale ano, vy musíte vědět o jejich existenci. Nechci je zadarmo,“ pokoušel se Angličan uplácet. Bezelstná česká dušička šla raději s pravdou ven.

„Dobře, připouštím, že existují, ale o tom se budete muset domluvit s Faustem. Ne se mnou.“

„Potřebuji je,“ opakoval Richards a Karel pochopil, že chce listiny natrvalo.

„Zaplatím za ně jakoukoliv částku. Přistoupím na jakýkoliv váš návrh.“

„Jste blázen. Doporučuji vám, abyste zapomněl na nějaké dokumenty a vrátil se do Anglie. Ode mne nedostanete nic a Faust, až se vrátí, s vámi vyrazí dveře.“

Richard se nedal. Přemlouval Karla tak dlouho, až mírumilovnému Davídkovi došla konečně trpělivost a poslal ho pryč. Načež se sebral a spěchal ke mně.

„Uvědomuješ si, co to znamená?“

„Vodrážka měl pravdu. A Faust už brzy přijede,“ dedukoval jsem. „Proto se Anglán tolik snaží.“

Mávl rukou.

„Vynech fantazie. Má nás všechny prokouknutý. O mně ví, že každému kejvnu, proto šel tak otevřeně. Na Janu bude zkoušet kytičky a na Majera smlouvu na atentát biskupa canteburského.“

„A na Mirku?“ nechtěl jsem opomenout poslední, leč nikoliv nevýznamnou část naší stolové společnosti.

„Víš snad na ní něco?“ podivil se Karel.

„Copak jsem Richards?“ Mirka je skutečně až záhadně nevinná. Až na jeden drobný hříšek, ale do toho Karlovi nic není.

Nebo spíš až příliš.

Karel ještě chvíli tlachal a pak vypadl, ponechal mě myšlenkám a Pascalu. Ale nic mi nešlo, pořád se ve mě ozýval hlásek podezření a zjevovala tvář pana Richardse.

Odpoledne jsem spěchal za Vodrážkou, abych mu vysekl poklonu. Ale detektiv byl už v terénu, podařilo se mi ho zastihnout až druhý den.

„Kde jste se včera toulal?“

„Ále, u Apolináře,“ řekl, jakoby se nechumelilo.

„Jak jste se dostal na záchytku?“ zděsil jsem se.

„Sledoval jsem podezřelého.“

„No nazdar, Angličan s otravou alkoholem!“

„Ale ne, tam jsem byl jen já.“

Richards navštívil bar, detektiv taky a jeho žaludek nevydržel nápor lihovin.

„Houby, to byl nocleh zadarmo,“ vysvětlil mi Vodrážka, když si všiml mého chápavého výrazu.

„Vy jste utek’!“ zhrozil jsem se, protože tohle vypadalo na další malér.

„Ale ne. Já tam jen spal, ne jako alkoholik. Dělá mi tam dcera.“

Pak z něj vylezlo, že Richards někdy kolem půlnoci naskočil do taxi, čímž detektivovi vypálil rybník (Vodrážka ale sám uznal, že podezřelá osoba šla nejspíš opravdu spát) a náš Sherlock se stavil u potomkyně na kus řeči. Ta už ho nechtěla pustit přes celou Prahu domů, a tak musel vzít za vděk lůžkem s kšandami. Tahle situace ho natolik rozveselila, že se rozhodl smířit s Karlem, a tak mě tahal k Fajfrovi, domnívaje se, že jinde by Davídka nenašel. Ale já se s ním rozloučil, měl jsem v plánu něco naprosto jiného.

Byl tu případ, o němž detektiv ještě nevěděl a v němž jsem chtěl získat ostruhy já.

Druhé zmizení doktora Fausta.

kapitola desátá

Faustův byt byl klasickým hnízdem intelektuálního starého mládence, doupe plné knih, několika kávových souprav, aby majitel nemusel často umývat nádobí, panoval tu zkrátka útulný a funkční nepořádek. Nena-
vštěvoval jsem ta místa častěji, než bylo nutné, ctím tvůrčí soukromí, ale o tajích – zvláště kuchyně – jsem měl jasno. Faust je z rodu těch hostitelů, kteří se vás s nevinným úsměvem zeptají, chcete-li kávu a pokud naivně souhlasíte, pošlou vás ji udělat. I pro sebe. A tím jsem začal.

Uvařil jsem si kotel černého kafe ze spisovatelských zásob, zabořil se do vysezeného křesla, které jinak nesměl obsadit nikdo jiný, než pan domácí a rozhlížel se po obývací-
pracovně. Bylo na co koukat. Tuny knih v nekonečně dlouhých regálech, hromady časopisů i volných listů, těžké svazky encyklopedií a ročenek. Prachuvzdorná a zamčená vitrína s několika prvotisky a knižními raritami.

„Třetí buddha zprava,“ určil jsem cíl pátrání. Po policích bylo rozeseto na třicet sošek nejružnější velikosti a kvality, Faust se sbíráním buddhů nezatěžoval tak, jak by se na sběratele slušelo, spíš jen nakupoval, když na nějakého narazil, zcela prakticky je ovšem využil jako hraničních kamenů, rozdělujících nekonečné police knihovny. A třetí, měděný nebo bronzový, světec ukazoval právě na místo, kam Faust odkládal nevydané rukopisy.

Bylo jich tam požehnaně, halda hrubých poznámek, psaných částečně rukou a místy strojem, koktejl otrhaných novinových výstřížků a xeroxových obtahů coby doprovodný materiál, Faust nikdy nepřestával v tvůrčím úsilí a hromadil listy jedné obrovské knihy, jejíž selekcí pak dostával brožurky mnohem útlejšího formátu. Tohle bylo jedno z kouzel jeho autorské kuchyně, neustále vykrádaná veleknih a přes ni se – snad – dal najít i ztracený rukopis.

Ale nebylo to tak jednoduché. Maje na mysli, že pátrám po informacích o Dieselovi, maršálu Ney a Zolovi, listoval jsem ne zajímavým materiálem, předčasně jásal při vykutání podezřelé stránky a lítostivě ji ukládal zpět po zjištění, že v autě pana XY rozhodně nebyl Dieselův motor.

Mé vlastenecké nitro potěšilo několik kapitol, věnovaných záhadám tuzemským, jimž se doposud Faust vyhýbal jako čert kříži. A nepocházely ze starších geologických vrstev megarukopisu, papír voněl kličem a zářil bělostí. Ale jinak nic. Provedl jsem kontrolu asi dvou tisícovek rukopisných normostran a našel leccos zajímavého, zmínky o oněch třech pánech bohužel nikoliv, byly beze stopy odstraněny. Učinil tak Faust zá-
měrně? Tuto fázi jeho tvorby jsem bohužel neznal.

Dal jsem si pauzu. Faustovský koňak je dobrá věc, tím spíš, že za přítomnosti majitele dostanete maximálně dvě skleničky. Vybral jsem si návštěvu dopředu a potom se vrátil, abych zkontroloval polici autorských výtisků. Bylo docela možné, že kopie rukopisu se opírá o pestrobarevné obálky již narozených sourozenců. Ale nebylo tam nic, ani v objemném balíku časopisů; Faust schraňoval veškeré známky své tvorby a Davídek jednou prohlásil, že uvnitř hromady jsou uloženy i noviny, v nichž budoucí spisovatel podává inzerát na výměnu pěti angličáků za slepovací model Queen Elizabeth.

Nikde ani stopa po posledním výkřiku faustovského opusu.

Zklamaně jsem se vrátil do kuchyně a posloužil si dalším kafem, abych s obličejem v dlaních zíral na zeď a pokoušel se přemýšlet. Najednou jsem si nemohl vybavit, jestli kdy spisovatel vůbec nějaké kopie dělal.

Zatracený Faust. Naléhám na něj už dva roky, aby sáhl do nadítěho měšce a pustil nějakou tu minci za počítač. Třeba mrňavý a pomalý, třeba něco přenosného, na čem by mohl psát kdekoliv, i v posteli. Jenže staromilce nepřevychováš. Jak by bylo teď

jednoduché sednout před monitor a lovit nějaký ten souboreček. Jak rád bych prolézal archívy na disketách, abych se poohlédl po nějaké kopii...

Potom mě něco napadlo.

Vrátil jsem se do pracovny a namířil si to přímo k oknu, kde na leštěné dubovém stole trůnil staříčkový elektrický jatan. Prozkoumal jsem zásuvky – stačilo mi na to půl minuty – a pak jsem se mohl vrátit ke kafi s nepříjemnou jistotou. Nikde nebyl ani jeden průklepový papír a žádný kopírák.

Faust rozhodně kopie nedělal.

kapitola jedenáctá

Oskar Novák tím rozhodně nadšen nebyl. I v telefonním sluchátku bylo slyšet, jak mu povadl hlas.

„Nic si z toho nedělej, chlapče,“ poradil jsem mu jízlivě. „Prostě zkusíte jednou uklidit ten váš nakladatelský binec a možná budete sami překvapeni tím, co objevíte.“

Něco zamumlal, snad souhlas, snad protest a pak zavěsil. Možná upadl do mdlob. Pokrčil jsem rameny pro neviditelné publikum, a vyrazil k Fajfroví. Necítím se být alkoholikem, ale zajímaly mě nejnovější drby.

„Tondo, jedno kafe,“ zarazil jsem hned mezi dveřmi ruku, mířící k pípě.

„S malým?“

„Bez rumu a bez cukru.“

„Cukr došel, nemohlo by to bejt bez něčeho jinýho?“

Souhlasil jsem s vídní bez šlehačky. A usedl se u prozatím osiřelého stolu.

Káva byla protekční a rozhodně lepší, než ta, již jsem popíjel u Fausta, což je při úrovni českého pohostinství zajímavé. Ale nikdy jsem se nepokoušel napít neprotekčních káfétek u vedlejších stolů, možná, že Toníček nešidí ani tam. Ostatně, nemá tenhle druh výdělečné činnosti zapotřebí.

Sotva jsem dopil a pro změnu si objednal limonádu, objevil se Vodrážka. K Fajfrovu překvapení si i on objednal jednu černou cikorii.

„Oni se dali na pokání,“ zakroutil hlavou, ale náš zákazník, náš pán, poslušně odklusal do kuchyně vyřídit objednávku.

„Něco novýho, Sherlocku?“ zeptal jsem se dědy.

„Vcelku nic, Watson. Případ Faust jsme zdárně objasnili, čekám další klienty,“ zašklebil se spokojeně. Nechtěl jsem mu říkat o ztraceném rukopisu, byl by schopen se vloupat do redakce. Ta by ovšem vyhořela, vzpomněl jsem si na katastrofu v ústavu.

O kom se mluvívá, poslouchá za dveřmi. Počet zasedajících se zvedl o sto procent,

když se objevil Majer, doprovázený Janou. Ti už kávu neobjednávali, což odstranilo z Fajfrova čela jednu z vrásek. A Jarda, obličej nepříjemně protažený, objednal Vodrážkovi ferneta. Pochopitelně že ne velkého.

Oba dva jsme vykulili jsme oči, nad stůl se jako mrak těžký deštěm vznesla němá otázka. Co se stalo?

„Ommmmmmse,“ zahuhňal Majer, probouha světu hrozí nebezpečná zbraň, jež slovou bombou slušnosti, pokory a dobrého vychování.

„He?“ otázal se obdobným stylem děda. „Ctctctctt.. e?“

Raději jsem mlčel.

Do vysvětlování se dala Jana, Majer nebyl schopen komunikace, aniž by se červenal. Což je barva, která jeho vylouhovaně bledým tvářím nijak nesluší.

„My už totiž víme, kdo nám vypnul proud,“ řekla a taktéž lehce zrůžověla, což ovšem u ní na škodu vůbec není.

„Ale ne,“ dostal jsem ze sebe konečně, „Tak povídej.“

„On to totiž byl takovej malej přehmat,“ pokračovala.

„Laboratoř má vlastní rozvodnou skříň,“ pokusil se převzít slovo Majer, jenže to se za jeho zády objevil tradičně zpožděný Davídek a převzal štafetu.

„Aby při výpadku proudu mohla přeject okamžitě na vlastní zdroj.“

„A ta skříň se nachází vedle tý pro celej ústav.“

„No a vrátnej...“

„Souvisle, přátelé. Jeden po druhém každý svou verzi,“ snažil jsem se zjednat pořádek. Neposlechli mě.

„... vrátnej se spleť a vyhodil jističe.“

„A proč by to dělal?“ pronikl jsem do skulinky v synchronizovaném nádechu. Pohlédli na sebe.

„Protože ééé...“ Majer.

„Poněvadž bylo něco s elektrikou. Někde prej čouhaly dráty ze zdi.“ Karel.

„Tak o tom nevím.“ Jana.

„To přece říkal Křivej,“ Bez rozdílu vah.

„Já nic neslyšel(a)“

Vodrážka se na mně pobaveně podíval. Tohle bylo něco pro něj, sledovat, jak se vzdělanci dohadují. A taky byl rád, že je mimo podezření.

„Proč by k nám chodili furt elektrikáři?“

„Křivý si zase něco vymyslel.“

„Nechal bych je zavřít.“

„Vrátnýho? Ne, nemluvila.“

„A Vrchota zase nic neudělá.“

„Nebo Křivýho?“

„Coo?“

„Nemá smysl.“

„Vrátnýho, nebo Křivýho? Zavřít.“

„Říkám, že to stojí za...“

„Dveře.“

„Oba.“

„Proč na sebe vlastně řveme?“ zeptala se náhle Jana a všichni ztichli.

„Protože jste vědecky vzdělaná inteligence,“ vysvětlil jsem jí a zaplatil.

kapitola dvanáctá

„To je nesmysl,“ Novák se nechtěl nechat zviklat. „Proč by někdo kradl rukopis knihy, která brzo vyjde?“

„Rád bych věřil, že ve vaší redakci panuje bordel, ale mám prostě takový divný pocit.“

„A jak by se asi dostal dovnitř? Jak by našel anonymní černé desky, notabene na mém stole, kde se nevyznám ani sám?“

„Právě proto,“ neodpustil jsem si rýpnutí. „A mohl to taky být někdo z vašich lidí.“

„Proboha proč?“

„Radši mi dej jména. Zkusit to můžu. Hlavně, aby se našel, jinak z nás Faust nadělá osm malejch do školky.“

„To nemá cenu.“

Dialog to byl rozvláčný a na mnoho stran, ale nakonec jsem z Nováka přese všechny odpor vymámil jména podezřelých. V prostředí útulné malostranské vinárničky, kde občas páchám nevěru na Toníkovi Fajfrů, se mi pátrání zdálo *tak prosté, milý Watsone*. Novák, který teď nervózně popíjel rulandské, cintaje na sněhobílý ubrus, mě vezme na exkurzi do progresivního nakladatelství, kde pracují dámy a pánové, moment... tady to je:

Imrich, Nollová, Faltýnová, Minařík, Smavá.

Pět svědků, ergo podezřelých. V poslední detektivce, kterou jsem přečetl, jich bylo šest. Tak se i jmenovala. Ale tam šlo o pouhou vraždu v tenisovém klubu.

Objednal jsem Oskarovi pro jistotu ještě dvě deci a opatrně se ho vyptal na poměry, které v redakci panují. Podle všeho to byla stoprocentní parta, šetřící elektrickou energii a svítící si v pracovním šeru svatozářemi.

U nikoho nepřipadalo v úvahu ani překročení rychlosti na rovné a prázdné silnici, natož něco tak strašného, jako je krádež faustovského rukopisu.

Ale přesto mě příští den Novák do redakce vzal.

První mi do rukou padl pan Minařík.

„Můžete si, prosím, vzpomenout, kde jste naposled viděl ten pohřešovaný rukopis?“

Pokrčil rameny a rozpovídal se o levé hraně Novákova stolu, kde dotyčný skladoval všechny papíry, které měly odkráčct na přepis.

„Jenže to jsem zrovna mluvil s Valníčkem. Taky by moh‘ bejt v téhle skříni.“

„Tu jsem prohledal,“ vzdychl Oskar. Svědek číslo jedna jen pokrčil rameny a neprozradil už nic. Odškrtnul jsem si ho a přestěhoval se k oknu, z něhož vzhlížela k nebi pomladší slečna Smavá. Věrna svému příjmení se skutečně usmívala.

„Soukromej detektiv? Vážně?“

„Částečně, přiznal jsem se. „Vlastně pracuji jen pro Fausta, když potřebuje nějaké neexaktní informace. A ten rukopis?“

„Černý desky, jako obvykle. Nic zvláštního. A ležel támhle na stole,“ ukázala štíhlým prstem, zakončeným tmavě červenou slupkou nalepeného nehtu, k ověřenému inkriminovanému místu.

„Opravdu? Nebo si to myslíte jen proto, že se Novák dušuje, že je tam viděl naposledy?“

Neurazila se.

„Koukala z nich modrá záložka. Tu do desek dává vždycky Vašek Imrich, když si Faustovy knížky čte. Tedy jaksi nad plán, a nejen pana Fausta. On má rád tyhle záhady a na modrý papíry si vypisuje poznámky.“

Já si také udělal několik poznámek, pohříchu především grafických, zachycujících tvar pootevřených rtů slečny Smavé.

Paní Nollová nevěděla nic. Podle holmese Vodrážky by tedy měla být podezřelou číslo jedna, ale ostřílená redaktorka, pohrdající Faustem pro jeho lehké prohřešky proti jazyku českému, mi k tomu nedala příčinu.

„Ani se toho nedotknu, dokud se nenaučí přechodníky,“ prohlásila, mračíc se při vzpomínce na obzvlášť vydařené patvary. Nemělo cenu jí trápit dál.

Faustovský čtenář a místní odrůda homo davidkus Imrich byl pán středního věku i postavy, zocelený běháním po Stromovce a návštěvami fotbalových zápasů na Letné,

což ho postavilo do nepříliš dobrého světla, tím spíš, že královna Viktorie si odtud posledně odnesla pořádnou dávku.

„Já radši vypadl, když se tu objevil Valníček,“ prozradil mi. „Dělám to pokaždý, protože se mi z něj zvedá žaludek. A potom jsem neměl čas číst, zavalili mě prací, kterou vyžírám za ostatní,“ postěžoval si.

„A potom? Když se rukopis hledal?“ napadlo mě zeptat se.

„Já na tu ztrátu vlastně přišel. Odpoledne, když jsem chtěl dočíst kapitolu o Dieselovi. Předtím pořád ležely desky na Novákově stole a když jsem pro ně šel, nebylo tam nic.“

„A tak jste spustil poplach.“

„Ale vůbec ne. Myslel jsem, že je Oskar odnesl přepisovače. Jen jsem se zeptal, kdy se to asi tak vrátí.“

Pročez vypuklo velké shánění, to mi už bylo jasné. Novák nevěděl, co po něm Imrich chce, protože rukopis ještě nepřečetl sám. Slečna Smavá se dušovala, že ještě po obědě desky viděla, Novák, který je bral jako součást pracovního prostředí si jich prostě nevšímal.

Hledání nepřineslo žádný úspěch, tím spíš, že začalo až druhý den k polednímu. Skončilo stejným výsledkem jako mé první vyšetřování. Z Novákova seznamu mi zbývala pouze paní Faltýnová, jíž ochořel potomek a proto zůstala doma. Vymámil jsem jako svou poslední naději její adresu a okamžitě vyrazil na Jihozápadní město. S děsem obyvatele prehistorických částí Prahy jsem chvíli putoval mezi mrakodrapy, abych se posléze bez ptaní trefil.

V pátém patře mi přišla otevřít menší kulatá paní, ani se moc nedivila a vpustila mě dovnitř.

„Chcete kafe?“ zeptala se na úvod. „Určitě jo,“ odpověděla si vzápětí sama a zahrnala mě do kuchyně, neboť v obývacím pokoji řádilo uzdravující se desetileté tornádo.

„Milej zlatej, já vám toho řeknu ještě míň, než ti ostatní,“ pokývala hlavou, když jsem prozradil oč mi v detailu jde.

„On totiž v ty inkriminované dny panoval docela slušný pracovní ruch.“

„V dny? Všichni tvrdí, že rukopis postrádají od sedmnáctého.“

„Chlapče, a vy jim věříte? Jestli ten rukopis někdo odnesl, pak v rozmezí minimálně týdne. Nedejte na ty, kteří vám tvrdí, že dopoledne ležel na stole a odpoledne už ne.“

„Pan Imrich, kupříkladu,“ zalistoval jsem v notýsku, abych se učinil zajímavějším, „prohlásil, že dopoledne ho viděl a po obědě, když si ho chtěl číst, už nic nenašel. Sedmnáctého,“ zdůraznil jsem.

Zasmála se a chvíli přemýšlela.

„No, asi jsem stejně důvěryhodná jako ti ostatní, ale mám za to, že sedmnáctého se zrovna Václav pan Imrich z oběda nevrátil, protože musel odcestovat.“

„Ale když tvrdí...“ bránil jsem svědka i sebe.

„Kolikátého je dnes?“ vyrazila náhle.

„Osmadvacátého!“ odvětil jsem pohotově, vítězoslavně a špatně.

„Devěťadvacátého,“ opravila mě, „Ale nelamte si tím hlavu. Mimochodem, na vámi podezíraný den alibi nemám, leda na devátou hodinu dopolední, kdy jsem se na třicet minut vzdálila k nejvyššímu šéfovi. A v téhle době jsem rukopis nezcizila, neboť mě viděl nezaujatý svědek jménem Valníček, který dozajista odpřisáhne, že jsem kráčela toliko v letních šatech, nenesa nic, vyjma svých sedmdesáti kil. A pijte to kafe, nebo vám vystydne.“

Poddal jsem se, neboť svědectví paní Faltýnové mě uvrhlo do hlubiny trpkého zklamání. Být detektivem opravdu není tak jednoduché, jak se vám spisovatelé snaží namluvit. Teprve teď jsem začal chápat, proč se k opravdové kriminálce nastupuje až po mnohaleté praxi nebo s diplomem doktora práv v kapse.

Ševče, drž se svého kopyta.

kapitola třináctá

Pozornost pana Richardse se nečekaně odvrátila od Karla ke mně. Zpočátku jsem to nechápal, ale potom mi došlo, že za vším stojí Oskar Novák, který se s Angličanem měl možnost setkat také. Nejspíš mu prozradil, že jsem další z lidí, kteří mají k Faustovi blízko, a tak se Richards vypravil za mnou.

„Už jsme se viděli,“ odmítl jsem seznamovací proceduru. „Co chcete?“

Zůstal ztělesněná anglická slušnost sama.

„Jistě, měli jsme tu čest, pane... Pane... A já bych té příležitosti rád využil... Rád bych získal jisté staré dokumenty. Mr. Davidek vás jistě s mým přáním seznámil, ne?“

„Já bych tomu říkal nehorázná drzost,“ musel jsem lovit z paměti slovíčka, která obvykle nepoužívám.

„Ráčil vás Mr. Davidek též seznámit s protihodnotou, kterou nabízím?“

„Ráčil. Tím více vás považuji za blázna. Obchody se neuzavírají za nepřítomnosti jedné strany. Aspoň ty poctivé ne. Tím spíš, když nevíme, je-li partner vůbec ochoten prodat.“

Zřejmě jsem působil mnohem tvrdším dojmem než Karel, neboť Richards na mně od začátku nahlížel trochu nasupeně. Jakoby toužil vystupovat z pozice síly.

„Dobře. Nebudeme mluvit o penězích. Nabízím vám jiný obchod,“ řekl, když potichu napočítal *one, two, three... ten*.

„Vaše obchody mě přestaly zajímat ještě dříve, než jste překročil práh mého bytu. Ale mohu vám dát jednu radu. Pokud má Faust nějaké nezveřejněné zápisky, určitě je neprodá. Jestli vám to už totiž nedošlo dříve.“

„Kdo tu mluví o prodeji? Peníze, anglické peníze tu, jak se zdá, oproti oficiálnímu kurzu cenu nemají.“

„Co tedy ráčíte nabízet?“

„Pokud vím,“ začal Richards zeširoka, „Ztratil se v jistém nakladatelství jistý rukopis.“

Zatvářil jsem se nechápavě: „Jaký rukopis?“ a polilo mě horko. Jak tenhle o tom může vědět?

„Vypadá to, že není k nalezení jeden rukopis nové knihy pana Fausta. Dal byste dokumenty, jež pro vás nemají žádnou cenu, za nalezenou knihu a příslušnou částku navrhnout?“

Mávl jsem rukou.

„Pane, z jedné slabé knihy se nestřílí, ani kdyby neexistovala kopie. A všechno lze napsat znovu.“

„Myslíte? Pokud se nemýlím, pak Josef Faust bývá opačného názoru.“

Věděl všechno. I to, že Faust opravdu není schopen dát text znovu dohromady – a když, pak určitě bez některých cenných nápadů a teorií, by ztratil šťávu.

„A...?“

„Ven,“ řekl jsem tiše.

„Děláte chybu,“ pohlédl na můj prst, namířený ke dveřím.

„Ven!“

„Rozmyslete si to.“

Nasadil jsem výhružný obličej číslo pět a Richards si ho vyložil zcela správně. Neopustí-li mé doupě do deseti vteřin, bude vynesena v zubech. Stihl to.

Nalil jsem si panáka ze sváteční láhve. Srdce mi bušilo v krku a pěsti se samovolně svíraly.

Ne, nebylo vyhnutí, bylo nutno se přesunout k Fajfrovi. Hospoda bývá občas životní nutností.

„Vypadáš namíchle,“ odhadla mě Mirka.

„Ále, poctil mě návštěvou ten váš kamarád z Anglie,“ zabručel jsem a objednal si kývnutím ruky černé pivo.

„Co chtěl?“ vyzvídal Majer.

„Ani se neptej,“ nejdřív jsem mávl rukou, ale pak jsem to vysypal, „Nehorázně chtěl vyměnit Faustův rukopis za údajně existující dokumenty.“

„A cos udělal?“ vyzvídal Karel, který jediný věděl, oč tu jde. Ostatní jen zírali.

„Vyhodil jsem ho.“

Davídek zesinal.

„Co se tu vlastně děje?“ zeptala se Jana, následována mlčenlivými tázavými pohledy Majera a Mirky. Karel jim letmo nastínil situaci. V ten okamžik se zděšení přeneslo na celou společnost.

„On se fakticky zbláznil!“ zaúpěl Majer a začal se – světe padni na kolena – dovolávat Vodrážkovy podpory.

„Nemáte někdo známýho psychiatra, vědátora?“ zeptal se děda, načež mu Jana slíbila pomoc při odvezení mé osoby do Bohnic.

„Lidi neblázněte,“ bránil jsem se, „Ten Anglán nemůže rukopis mít. Jak by k němu přišel?“

„Moh' ho od někoho koupit.“

„Jo, někdo si dá do novin inzerát,“ oponoval jsem. Ale nebylo mi to nic platné.

„A co když,“ zjednal si Vodrážka klid, k čemuž k mému údivu došlo, „Co když si tu loupež u někoho objednal? Když jsi, Karle, říkal, že si s Faustem dopisovali, moh' vědět, že má v redakci rukopis. A taky moh' dost dobře někomu zaplatit, aby mu ho přinesl.“

Špatný vývod to nebyl, jenže byla to Vodrážkova teorie a ty se vždycky vznášely metr nad zemí. Jen mě zarazilo, že ostatní, jindy v myšlení střízliví (až na Karla, pochopitelně) se k němu upnuli a dokonce se shodli, což se tak často nepřihází.

„Já za Richardsem skočím a tu výměnu přijmu,“ navrhl Davídek. „Pak ho přitlačíme ke zdi a budeme mít obojí.“

Ostatní chvíli ten nápad přebírali, potom ho jednohlasně schválili. Vodrážka se ke mně nahnul. Na čele se mu narodila další vráska.

„Já se na toho chlapa pořádně podívám. Ten Karlův plán se mi moc nelíbí.“

Konečně rozumná řeč.

„Mně taky ne, pane Vodrážka. Ani trochu,“ řekl jsem. Situace rozhodně nebyla jednoduchá.

kapitola čtrnáctá

Vodrážka svá slova dodržel. Věděl, ve kterém hotelu Angličan bydlí a začal ho tedy následujícím ránem počínaje sledovat. To si vyžádalo dost práce, neboť zhrzený cizozemec se uklidňoval procházkami po stověžaté Praze. Vodrážka za ním taxíkem projel šest stovek. Nakonec se Richards uklidnil a usadil v Alhambře.

Odtud však v půli programu odešel. Detektiv si toho naštěstí včas všiml a s mizivou časovou ztrátou vyrazil za ním.

Teď už Richardse památky nezajímaly. Namířil si to rovnou k Vinohradům a Vodrážka usoudil jediné – jde se k Faustovi. Té dedukci podřídil další jednání, zanechal sledování a letěl na další taxi. Musí tam být dříve.

Před Faustovým domem vystoupil, vydává se z posledních úspor zaplatil, a ihned se skryl ve stínu. Jeho předpoklad se beze zbytku vyplnil – netrvalo dlouho a Angličan se vynořil zpoza rohu. Co teď?

Na rozmyšlení moc času neměl, potom mu nezbyl žádný. Z druhé strany se připlížila policejní hlídka, spatřila podezřele se ukrývajícího detektiva, nápadného jako stopa sněžného muže na sjezdovce v Tatranské Lomnici.

„Hrajete si na schovávanou?“ zeptalo se jedno z ramen zákona, zatímco druhé významně mlčelo a procvičovalo si prsty. Vodrážka se lekl. Na tuhle komplikaci připraven nebyl.

„Nee,“ zakoktal. Policista z něj ucítil pach piva, které Vodrážka cucal ve výčepu restaurace, kde Richards večerel.

„Tak co tady děláte?“

Detektiv byl protentokrát s představivostí v koncích. Rozhodl se zkusit to s pravdou a všechno vyklopit.

„Ten chlap, co se zastavil támhle na rohu, je špión.“

„Prosím?“

I když slyšeli už hodně povídaček, takovou nejspíš ještě ne.

„Chce se vloupat do jednoho bytu a já mu to chci překazit.“

To hlídce bohatě stačilo. Naložila soukromého detektiva do auta odvezla na stanici.

„Takže vy jste chtěl zabránit vloupání?“

„Samozřejmě,“ vysvětloval pokorně Vodrážka, „Chtěl udělat byt Josefa Fausta. Jde po nějakých starých dokumentech.“

„A proč jste s tím nešel hned k nám?“

„Za prvé: Musel jsem ho celý den sledovat. Za druhé: Zatím nic neprovedl, takže byste nemohli zasáhnout. Za třetí: Stejně byste mi nevěřili.“

Vyšetřující policista, který Vodrážku dobře znal, se zasmál.

„A jak víte, že chce vykrást byt pana Fausta?“

„Intuice.“

Víc už říkat nemusel.

„Podívejte, pane Vodrážka, měl bych vás asi dopravit na záchytku do péče vaší Jitky, ale to by asi moc velkou radost neměla. Běžte radši domů. A starost o kriminalitu nechte nám.“

Detektiv chtěl něco namítnout, ale pak si to rozmyslel. Sjel policistu nevraživým pohledem a zmizel.

Samozřejmě že nešel domů, ale utíkal zpátky k činžáku. Snad se mu podaří chytit Richardse aspoň při činu.

Vběhl do domu, který se naštěstí nezamykal, a nedbaje věku, vyklusal do třetího patra. Znalecky obhlédl zámek u dveří.

„Ještě tu nebyl,“ usoudil spokojeně a pak se přikrčil ke zdi, protože na schodech zazněly kroky. Opatrně, aby nezpůsobil žádný šramot, vystoupil do mezaninu a čekal.

Stihl jsem to jen tak tak, napadlo ho. Špión je tady, raději chvíli čekal, aby se ujistil, že vzduch je čistý.

Ale Richards se nekonal. Ze schodů vystoupila moje maličkost.

Napadlo mě už odpoledne, že nejbezpečnější bude po listinách se poohlédnout

a případně je vzít do úschovy. Pokud je najdu a pokud je poznám.

„Neviděl jsi dole Angličana?“

Vodrážka na mně vybafl ze schodů. Já se lekl, vypadly mi klíče a zarachotily na dlaždicích.

„Fuj, Holmesi.“

Rychle ze sebe vyklopil události právě prošlého dne.

Odemkl jsem a vpustil detektiva dovnitř. Zůstal stát u dveří, občas přiložil ucho na výplň a syčel na mně, abych nemluvil a omezil dýchání. Skoro by mi bylo líto, kdyby Richards nepřišel, detektiv byl našponovaný jako struna a očividně v nejlepším duševním rozpoložení, v jakém jsem ho kdy viděl. Odešel jsem uvařit dvě kávy – pro tentokrát už z přineseného balíčku –, a když konvice dopískala, vrátil jsem se do předsíně, abych pozval Vodrážku dál. Mávl rukou, ať neotravuji, a potom ztuhl.

Šramot v zámku jsem uslyšel i já.

Pokud se nějaký český bytař nerozhodl poohlédnout se po bytu známého spisovatele, a pokud se nevrací ztracený syn Faust, pak na druhé straně může opravdu být Richards. Snažil jsem se nedýchat a nepřenášet váhu z jedné nohy na druhou, protože podlaha nepříjemně vrzala. Jediným zvukem z naší strany dveří bylo jen slabé cvaknutí vypínače, když si Vodrážka uvědomil, že se nesmí svítit.

kapitola patnáctá

Čekali jsme nehnutě asi pět minut. Potom člověk na druhé straně slavil úspěch, v zámku to hlasitě cvaklo. Pomalu, velice opatrně a velice pomalu, se dala do pohybu klika. Ucítíl jsem srdce někde v krku.

Dveře nepatrně vrzly, pootevřely se, a v úzké škvíře se dal vytušit stín něčí postavy.

Události dostaly rychlý spád. Vodrážka zafuněl, nezvaný návštěvník si ho všiml a zvedl v úleku ruku. Detektiv reagoval bleskurychle. Vzduchem prolétla jeho pravačka a vzápětí na to se ozvalo nefalšované prasknutí kosti, přiřazené mezi pěst a dvevní rám. Uvědomil jsem si, že Vodrážka před mnoha lety o něco více úspěšněji než detektivoval, stával v ringu.

Rozsvítil jsem, ze zírání do šera mě bolely oči a navíc už tma nebyla potřebná. Mezi dveřmi stál Richards a kroutil se bolestí, zatímco Vodrážkova tvář zářila šťastným úsměvem. Ne dlouho.

„Odkdypak patří ke znalostem britských spisovatelů také práce s paklíči?“ zeptal jsem se potměšile. Než mi Richards stačil cokoliv odpovědět, objevily se za ním dvě udýchané osoby v uniformách a domovnice.

Policista se vyčítavě zahleděl na detektiva a Vodrážka zbledl.

„Já to tušil, pane Vodrážka. Neměl jsem vás pouštět. Co je vám?“ obrátil se na Richardsa.

Angličan potichu klel a snažil se gestikulovat zdravou rukou.

„To je ten Angličan,“ špitl Vodrážka.

„To poznám i bez vašich rad. Co chce?“ odsekl policista.

„Nic moc zvláštního. Má zlomenou ruku,“ vložil jsem se do hovoru, „A tak jen nadává.“

Pohlédl na mně, jako bych byl pachatelem.

„Neumí tu, sakra, někdo anglicky?“ zeptal se jeho kolega. K tomu jsem se přiznal a okamžitě obdržel neplacenou funkci tlumočníka.

Odvezli nás všechny, i s domovnicí, na stanici. Richardse provizorně ošetřili a započali výslech. Od raněného.

„Co jste dělal v bytě pana Fausta?“

Tak tuhle otázku jsem ochotně a rychle přeložil. Richards se na mě vztekle podíval.

„Jsem jeho přítel. Napadlo mne, že bych ho mohl navštívit. Otevřel jsem dveře, abych ho překvapil, za dveřmi stál tento muž.“ ukázal na Vodrážku. „A vrhl se na mně.“

„Nechceme vás příliš zdržovat, pane. Odvezeme vás do nemocnice. Rád bych vás jen prosil o setrvání v hotelu do doby, než se celá záležitost vyšetří,“ prohlásil policista, potom se vyptal na národnosti a Angličan zmizel. Bylo vidět, že se strážci zákona těší na Vodrážku, ale pokračovali mnou.

„Proč jste pouštěl tohoto muže do bytu a nechal ho stát za dveřmi? To mělo být zase vaše překvapení pro vašeho přítele?“

„Nikoliv. Ten člověk, který si tak dobře rozumí s paklíči, není můj přítel.“

„A proč jste to neřekl hned! Vždyť jste překládal jeho výpověď? Máte nás upozornit, když někdo vypovídá nepravdivě.“

„Ale já nevím, jestli vypovídal nepravdivě. Řekl, že je přítel Josefa Fausta a to já, bohužel, nemohu vědět.“

„Jak to? Vy nejste Josef Faust?“

„Lituji.“

„Tak co jste dělal v jeho bytě? Tvrdíte, že ten Angličan si otevřel pakličem. Jak vy, aha?“

„Tadyhle pan Vista má klíče,“ začala mě bránit domovnice. „Je to ten... no... jo, důvěrník pana Fausta.“

Policista se zatvářil zmateně.

„Nikdo z vás tedy není pan Faust?“

Zavrtěli jsme hlavami. Vyděšené rameno zákona začalo zmatkovat. Má přítomnost vnesla do plánu chaos, navíc pustil člověka, který jediný evidentně překročil zákon. A bylo už pozdě, protože Richards se pochopitelně paklíče na prvním vhodném místě zbaví.

Výsledkem hodinového ujasňování situace bylo sepsání protokolu a vyhnání zúčastněných osob do černočerné noci. Já se vrátil do Faustova bytu, ačkoliv na hledání dokumentů jsem už náladu neměl. Ustlal jsem si Josefovou postel a uložil se ke spánku.

To, že se do našeho případu vložila policie, to nebylo dobré. Mohli všechno zkomplikovat a vlastně to už udělali.

Jenže teď, když se Richards pokusil o vloupání, měla jedna věc absolutní prioritu. Musel jsem dokumenty najít a uložit je někam do bezpečí.

kapitola šestnáctá

Ráno jsem časně vstal, došel si pro snídani a pak se vrhl do pracovny a začal ji systematicky prohledávat. Nejdřív jsem vzal na paškál zásuvky. Pěkně papírek po papírku, s úctou vynecháváje ryze soukromé věci. Bez úspěchu. Smutno mi bylo také při pohledu na nedobytná dvířka malého vezděného trezoru, ale potom jsem si uvědomil, že pokud do něj Faust nezamkl dokumenty před zmizením, pak tam nejsou, protože jsem dovnitř kdysi několikrát přes Faustovo rameno nahlédl, s jeho dovolením, samozřejmě. Není-li v tomto bytě ještě nějaká pancéřová schovávačka, pak musím pátrat jedině v knihovně.

Začal jsem ode dveří a od spodních polic, prohlížel jsem jednu knihu po druhé. Byla to pěkně náročná práce, i přes faustovsky kladný vztah ke knihám, byly srovnány pěkně podle obsahu a abecedy, někdejší salátoví nebožtíci reinkarnováni v úhledných vazbách. Za dvě hodiny jsem zkontroloval všehovšudy padesát svazků, protože mě každou chvíli něco zaujalo a já si četl.

A přitom se mi jisté spisy začínaly poznenáhlu stávat podezřelými. Nejdřív jsem v jedné knize roku vydání 1907 narazil na měkkou tužkou podtrženou pasáž, která se nápadně shodovala s příslušným zarážejícím, dle obecného povědomí nikde nezveřejněným, faktem.

Poslední chvíle excísaře Napoleona. Shoda náhod? Anebo tudy na tě, Fauste? Pro další jsem vynechal všechny novější knihy a vybíral ty omšelé. A už jsem nepátral po vložených listech.

Jiná, taktéž tužkou označená pasáž, se ukrývala v minulém století, zabaleném do pevné vazby loňského roku, a dotýkala se kategorického tvrzení faustovského povídání o templářích a Jakubu de Molay.

Kolem druhé hodiny odpolední jsem měl za sebou i výstřížkový archív a jasno. Žádné staré nezveřejněné dokumenty nikdy neexistovaly. Tajemství se skrývalo v knihách

a nejnemožnějších periodikách, pocházejících z nejrůznějších dob, sahajících snad až ke vzniku knihtisku. Sbírka sice zajímavá, ale nikoliv nedostupná. Pravda, většina těch knih a magazínů byla pro normálního smrtelníka mimo dosah, ale nevěřil jsem, že by cokoli z Faustova archívu nebylo k nalezení ve vědeckých knihovnách a archívech státních. Takové Britské muzeum by mohlo být pro pana Richardse cílem číslo jedna, pokud ovšem bude vědět co hledat.

Úkol byl tedy splněn. Vzal jsem si jednu knihu do kuchyně a četl si, Richards v každém případě odjede s prázdnou. Pokud skutečně nemá Faustův rukopis. Potom by zase tak s prázdnou neodjel. Ale to je n-smysl.

Moment? O kom se to mluvilo v redakci? Minařík debatoval s... Vylovil jsem z kapsy zápisník a rychle listoval po pomačkaných stránkách, plných fragmentů polozapomenutých informací z porad. Všiml si telefonního čísla jedné slečny, které jsem před časem hledal někde úplně jinde a teď už mi bylo k ničemu... Tady je to.

Valníček.

Kdyby ten člověk pracoval v redakci, Oskar by mi ho nadiktoval. Ale v seznamu podezřelých a svědků chybí, i když o něm takřka všichni mluvili. Imrich před ním utekl, paní Faltýnová se ho dovolávala jako svědka. Pojal jsem tíživé podezření.

U faustovského Bellova aparátu ležel diář a v něm (Vaníček ani Richards se nevyskytovali, to jsem si dovolil nalistovat) Novákovo číslo. Na první pokus jsem trefil soukromý byt a záznamník, napodruhé zvedla sluchátko paní Nollová.

„Prosím vás, máte po ruce Nováka? Ano? Zaplaťpánbu. Dejte mi ho na drát.“

Slabé hlasy na pozadí, hlasité šoupání židle a za chvíli se už ozvalo:

„Novák, slyším.“

„Vista. Oskare, prosím tě, kdo je Valníček? Někdo z redakce?“

Odpověď byla okamžitá.

„Ne. Blázen.“

„Prosím?“

„Bibliofil. Kdysi se seznámil s Minaříkem a teď je u nás pečeněj vařenej. Zapřádá intelektuální debaty, pídí se po starých a speciálních tiscích a tak.“

„Máš jeho adresu?“

„Co bych s ní, prosím tě, dělal?“

„Prosím.“

Chvilí bylo ticho, opět vzdálené zvuky a šeptavý hovor, mikrofon redakčního telefonu není z nejkvalitnějších.

„Tak si piš,“ vybafl mi Novák do ucha. A jal se diktovat. Když skončil, zeptal jsem se ho na rukopis.

„To už jsme vzdali a jen čekáme na ortel,“ řekl smutně. Prohlásil jsem cosi tajemného – jako by už toho nebylo dost – o zajímavých výsledcích svého pátrání a zavěsil.

Jestli ten rukopis nebude mít Valníček, vzdám to také. Proč je to nenapadlo? Bibliofil, shánějící speciální tisky. Spisovatel, který už nikdy nedá stejnou knihu dohromady. Docela mi to sedělo, pokud se ovšem pan Valníček nesoustřeďuje skutečně jen na klasiky vázané v kůži.

Jenže to by se asi skamarádil s kustodem sbírek Národního památníku písemnictví.

Uklidil jsem po sobě a pečlivě zamkl byt. S pocitem blížícího se vítězství jsem sešel ze schodů a vyrazil na další štaci.

kapitola sedmnáctá

Valníček bydlel v Klánovicích, vesničke, jež se hrdě zove Prahou – Klánovicemi, protože v ta místa směřuje městská hromadná doprava. Trochu idylické, malinko venkovské a částečně snobské místo. Bibliofilův domek stál trochu stranou, obklopen upravenou zahrádkou, byla to přízemní stavba, stojící někde na rozhraní vilky a klasického rodinného bydliště. Výhodná architektura a poloha mi vnukly nejvhodnější způsob, jak rukopis získat.

Vloupáním.

Nemínil jsem se zastavit před ničím, vyjma přímé konfrontace. Obhlížel jsem domek a všiml si pootevřeného okna, konečně začínají panovat docela slušná vedra. Dalo se tedy předpokládat, že větrání bude pracovat i přes noc.

Po delší rekognoskaci terénu jsem usoudil, že Valníček buďto žije sám nebo si manželka sbalila kufry a odjela na pár dní k mamince. O to jednodušší. Mnohem složitější bylo psisko, poštěkávající za vrátky. Vlčák s pohledem hladové hyeny.

Sám to nezvládnul.

Vrátil jsem se na Vinohrady a zamířil k Fajfroví. Jako obvykle, našel jsem takřka všechny u stolu, snad něco vymýšleli, možná jen drbali, každopádně se mi větou: Panstvo, potřebuji vaši pomoc, podařilo získat jejich zájem.

„Oč kráčí?“ zeptal se Vodrážka, jemuž ani konflikt s policií neubral na odvaze.

„Jde o Faustův rukopis. Víím kde je – nebo kde *pravděpodobně* je.“

„V hotelu Intercontinental,“ prohlásil smutně Karel, „A já nemůžu z domovnice vymámit Faustovy klíče.“

No vida! Jednak začali jednat po svém a za druhé: Vodrážka nikomu neřekl o mé sadě. Asi situoval celou scénu na schodiště.

Což bylo zajímavé.

„Ani v Intercontinentalu, ani v jiném hotelu, Karličku,“ neodpustil jsem si jedovatý tón.

„Ale v jistých sbírkách jistě osoby, která nemá s Richardsem nic společného.“

Mávl rukou a začal vznášet protesty. Já se naklonil k Vodrážkovi.

„Jak to dopadlo na policii?“

„Pššt,“ zasyčel, „Jinak dobře. Angličan to nechce rozmazávat. Ruku mu dali do gypsu a pustili nás oba.“

Neúplatná policie si asi taky nechce přidělovat starosti s tím, kdo je vlastně oběť a kdo zloděj. Ještě že tu opravdu není Faust.

„Dámy a pánové,“ vzal jsem si hlasitěji slovo. „Když mi věnujete chvíli, seznámím vás s dosavadním průběhem pátrání.“

Vodrážka mě kopl do nohy, ale já o včerejší akci mluvit nechtěl. Vysvětlil jsem jim své podezření a prozradil existenci osoby jménem Valníček. Snad proto, že tahle varianta byla nejtřízlivější, jako první se ke mně přidal Majer, zviklal děvčata. Mlčící Vodrážka přinutil k zamyšlení i Davídka a do čtvrt hodiny jsme zase byli jednou partou. A během následujících šedesáti minut i vlastníky dokonale překombinovaného plánu, jehož využitím se vloupeme k Valníčkovi a prohlédneme jeho sbírky.

„Karlíček ho odláká. Třeba na nějakou knížku,“ navrhla Mirka, s čímž Davídek okamžitě souhlasil, řka, že už něco vymyslí. Byla rozebrána situace, která musí bibliofila zdržet nejméně třicet minut.

„Já si беру na starost toho psa,“ prohlásil poté Majer, protože musel vzápětí čelit podezření, že psa uondá ateistickým školením.

„Ne. Dám mu buřtu a možná ještě něco navíc.“

„Holky budou čekat v záloze, aby Petra včas varovaly.“

„A v nejhorším případě ho trochu zabavíme,“ ušklíbala se Mirka. „Taková kreace zbloudivší padlé dívky nemusí být špatná. Tihle starší pánové se docela dobře chytají.“

„Máš praxi, děvče? A vůbec, toho Valníčka neznáme. Co když je to pětadvacetiletý kluk, ramena dva metry?“ zasýčkoval Majer. Ale já se nedal. Tohle byla *má* akce.

Nakonec jsme dali plán dohromady, i přes brblání Vodrážky, který nás stále přesvědčoval o nesmyslech a nezkušenosti mládí. Až se nakonec Davídek rozčilil a připomněl detektivovi, že jeho štamgastské místo je vlastně u vedlejšího stolu. Vodrážky se to dotklo a uraženě se přestěhoval.

Jen se mi zdálo, jako bych v jeho očích znovu spatřil podivný lesk.

kapitola osmnáctá

„Karel ho už vylákal?“ zeptal jsem se, nervózně přešlapuje ve stínu keřů.

„Nebylo třeba,“ oznámila mi Mirka, „Karel nastoupí o něco později.“

Byla oblečena opravdu vyzývavě, v krátké minisukni, v halence odvážného dekoltu, nalíčená jako naivistický obraz.

„Proč?“

„Má přece psa. A i když má zahrádku, nikde není psáno, že po ní to zvíře nechává běhat. Tam jsou kytky a pes se chodí venčit.“

Zatleskal jsem.

„Tak já jdu,“ pronesl jsem zbytečnou větu a připomněl, že úkolem všech je nedopustit Valníčkův návrat dříve, než za hodinu.

Mirka a Majer odkráčeli na svá místo a nedaleko domu zůstala jen Jana, která mě měla jistit. Nastával vlahý večer a čekat na setmění bylo jistě na místě, jenže čas tlačil, a tak jsem využil docela vhodného postavení bibliofilova domečku a riskoval, že z těch dvou, tří oken se někdo náhodou podívá ve chvíli, kdy budu lézt do okna.

Drze jsem prošel vrátky a obešel dům. Okno, jež jsem si vyhlédl, bylo stále pootevřené, chvíli jsem se nenápadně rozhlížel po okolí a pak rychle vklouzl dovnitř.

Upadl jsem přes hromadu nesvázaných časopisů a zřítíl se nosem do měkkého koberce. Rychle jsem se zvedl, spoušť, kterou mou příchod způsobil, nebyla našťastí velká. Srovnal jsem balíky na sebe, byly to postarší Světlozory, Mladí technici a nejružnější jiná periodika, určená pravděpodobně k výměně za hodnotnou literaturu. To by je nenechával v průvanu a relativní vlhkosti. Jinak kolem nebylo nic, jen úzké dveře, jimiž jsem vstoupil – samozřejmě do knihovny.

Byla obrovská co do objemu svazků a mrňavá jako místnost. Police se táhly kolem všech čtyř stěn, skladovaly stovky knih, pečlivě srovnaných dle velikostí a druhu vazby. Tohle nebyla faustovská pracovna, poskládaná ve funkčním pořádku. Tady se

nesmělo mluvit (snad kromě výkřiků úžasu) a pokud možno ani dýchat.

Ztratil jsem důvěru ve svou teorii. Kdepak Valníček. To by musel Faust rukopisy vázat v kůži a psát latinsky.

S povzdechem jsem pokrčil rameny a chystal se vzdát. Jenže se mi ještě za světla nechtělo prolézat oknem. Raději počkám, až se setmí a budu riskovat, že se přátelům nepodaří bibliofila zadržet.

Sedl jsem si na malou a zatraceně tvrdou dubovou stoličku a očima rejdl po regálech. Hledat se tu dalo jistě rychleji a pohodlněji než u Fausta. Jenže tu asi nebude tak rozjařující čtení. Namátkou jsem zaostřil na jednu polici a přelouskal trochu už otřelé zlato na hřbetě.

Šalamounův klíč.

Hmmm, něco o pronásledování židů za krále Klacka. Nebo hluboce jímavý příběh lásky krásné Ráchel k jinochu šlechtického rodu. Přeskočil jsem na druhý svazek. Potom na další. A vedle. *Male malecifiarum.*

Někdy se chytím rychle, jindy musím tápat. Tohle byla prostřední cesta.

V příští vteřině mi došlo u jaké knihovny to vlastně sedím.

Houby dojímavé příběhy.

Valníček byl mystik!

Možná bibliofilní, ale přece. Všechno v kůži, převázané, nemělo-li původně vhodnou formu. Přesně jako u Fausta, jenže toho k novým vazbám nutí chatrný stav knih.

Vstal jsem a začal pročítat jeden hřbet za druhým. V tomhle oboru se nevyznám, ale troufám si tvrdit, že jsem se vloupal do největší sbírky mystické a démonologické literatury ve Střední Evropě.

Má víra dostal nový impuls, tím spíš, když jsem na dalších regálech narazil i na knihy spekulativní literatury, Souček, svázaný v čtyřech svazcích se švabachovitými hřbety a Bergier v tomtéž hávu, mě už nezarázeli. Jen jsem doufal, že Faustův rukopis neleží někde v lisu, opodál připravený kožený kabátek.

Podrobil jsem všechny police rychlému, ale důkladnému průzkumu. Několikero Faustů jsem našel, pohříchu však šlo o Fausty legendární. Teprve u dveří svítila pozlátkem řádka svazků autora Josefa Fausta.

Náhoda zamítnuta mezi nimi bohužel nebyla.

Prošel jsem všechno pro jistotu ještě jednou, ale venku už se setmělo a nadešel čas ústupu. Rozmrzele jsem se vracel přes skladiště časopisů zpět. V o to horší náladě, že po zjištění Valníčkových zálib se dalo na devětadevadesát procent předpokládat, že rukopis skutečně uzmul on. Psychologie zločinu mi byla naprosto jasná.

„Tak co?“ zeptala se mě Jana, když jsem stanul v bezpečí ulice.

Zabručel jsem a Jana si vzdychla.

„Nic si z toho nedělej. Aspoň máš o životní zkušenost víc a o podezřelého méně.“

Vysvětlil jsem jí, že právě naopak, a když se postupně vrátili ostatní, všeobecné zklamání dostoupilo vrcholu. Do vnitřní Prahy jsme se vraceli jako Francouzi od Moskvy. Cíl byl na dosah, jenže protivník zapálil město.

Ale kde ho jen může mít?

V okamžiku, kdy jsem vstupoval do vchodu svého domu, mi na mysli vytanula halda nesvázaných časopisů.

Musím se tam vrátit. Třeba sám a riskovat zatčení. Určitě ho má doma, ten baráček není zase tak velký.

Otočil jsem se, abych za sebou zavřel a vyjekl úlekem. Na protější straně chodníku se jako skřítek z pohádky objevila pod světlem podsaditá postava a vesele mi zamávala.

Vodrážka.

kapitola devatenáctá

Nazítří jsem se vypravil k Novákovi. Možná získat trochu informací, možná přiznat porážku. Sám jsem nevěděl co dřív. Kdybych vše opravdu přenechal na bedrech oficiálního orgánu, snad by se věc vyřešila sama, Oskar mohl snadno podat oznámení a nechat Valníčkův byt prohledat úředně. Ale to by byla prohra nejvyššího kalibru, tím spíš, že jsem do věci zatáhl i své přátele.

Přišla mi otevřít paní Nováková, na otázku, jestli jest manžel přítomen jen pokývala hlavou a pronesla něco ve smyslu Další prezent.

Zatrnulo mi, protože pokud má Oskar návštěvu, budu si ho muset vzít stranou.

V obývacím pokoji se nacházela paní Faltýnová, nějaký podsaditý muž, jehož nazývala Karlem, dále pak láhev *Tullamore Dew*, a skleničky.

„Máš narozeniny?“ zeptal jsem se pána domu. Rozjásaně mi vykročil vstříc, bouřlivě mě uvítal a promptně dodal čistou sklínku.

„Druhé, člověče.“

Pokrčil jsem rameny a napil se; ačkoliv whisky nesnáším, tohle Irsko je přece jen něco jiného.

„Potřeboval bych s tebou mluvit.“

„To počká. Ještě jednu.“

Odmítl jsem, ale protest nebyl vzat na vědomí.

„Představ si, člověče, že zázraky se ještě dějí,“ sdělil mi se vztyčeným ukazovákem. „A občas se najde i hříšník, jemuž nedá svědomí spát.“

Byl mimo obraz. Nebo galerii. Ale Novákovi – i když zíral na očividně nechápavý obličej, to nijak nezabránilo v tom, aby nepokračoval v monologu. Když pronesl esej o napravených hříšnicích ve stylu Edgara Allana Poea a zamoralizoval rozvernou čapkovštinou, usoudil jsem, že je (což se u redaktora předpokládá) velmi sečtělý, nebo čte stejné knihy jako já. Ale nic víc.

Až do chvíle, kdy ukazovák změnil polohu a namířil na malý stolek s lampičkou.

Mimoděk jsem ten směr sledoval, ačkoliv mi obsah posledních vět unikl.

Pod pseudojaponským stínítkem ležela kniha v hnědé kožené vazbě.

Ani na okamžik jsem nepřemýšlel nad jejím obsahem. Tak proto jsem ji nenašel!

„A cos mi to vlastně chtěl?“ zeptal se Novák na závěr.

„Vlastně nic důležitého,“ mávl jsem rukou a vyprázdnil sklenici, abych si nenápadně vydobyl šanci na další, „Hlavně že je na světě.“

Takže to přece jen dopadlo dobře. Valníčka pálilo svědomí, možná ho vyděsila má přítomnost u jeho domu, třeba mě zahlédl v redakci anebo mu o mě vyprávěli. Pak tedy mám určité zásluhy, ne že ne.

„Aspoň si na něj budete dávat pozor,“ řekl jsem, načež Novák vykulil oči.

„Na koho?“

„Přece na Valníčka.“

„A proč?“

„Tak on to poslal poštou?“

Zcela evidentně jsme se mýjeli.

„Tohle předvydání, milý Oskare, pochází ze sbírek vašeho milého redakčního přítele Valníčka.“

„Ale ne.“

„Byl jsem u něj – nenápadně, samozřejmě – a viděl jeho knihovnu. Všechno má v takové vazbě.“

Novák pokrčil rameny.

„Jestli se nepleteš. Protože tuhle knížku mi přines’ nějaký dědek. Valníčka znám, a ten to nebyl ani v přestrojení.“

„Dědek?“

„Tvářil se důležitě a mluvil v obrazech. Přítel Josefa Fausta, nezištná pomoc a tak. Také povídal něco o dokumentech.“

Richards!

„Poslyš, Oskare, tys mluvil s tím Anglánem jen po telefonu, co? A upozornil jsi ho na mně,“ chtěl jsem se ujistit. Kývl.

„Chtěl se seznámit s Faustem,“ došlo mu o kom jde řeč.

„A chtěl znát jeho povahu a tak. To vím. Zkoušel to u Davídka.“

„No a?“

„Ten člověk netoužil poznat našeho drahého slavného autora, alébrž cítil nutkání přivlastnit si staré nezveřejněné dokumenty, z nichž pan spisovatel čerpá.“

„Vždyť žádné neexistují!“

„Já to vím, ty to víš, ale on ne. A tak se chtěl vloupat Faustovi do bytu.“

„Cože? A jak to dopadlo?“

„Zlomili jsme mu ruku.“

„Panebože,“ Novák obrátil oči v sloup a pak mou brilantní dedukci jednoduše rozbil:

„Ale ten to rozhodně nebyl. I kdyby se někde učil česky, tak by nikdy nedokázal mluvit čistou pražštinou.“

Čistou... aha.

Byl jsem doma.

kapitola dvacátá

Soukromý detektiv Vodrážka mě navštívil hned druhý den. Sháněl se po barevně odlišných křeslech, z čehož šlo usoudit, že jednak právě čte Stouta a za druhé chce vysvětlit případ.

Samozřejmě, že to byl on, kdo donesl Novákovi rukopis v kožené vazbě. Samozřejmě, že mě potrápil, než se přiznal. A přitom to bylo tak jednoduché.

Vodrážka nás u stolu poslouchal a rozhodl se, že výlet do Klánovic podnikne o den dříve, než naše ctěná společnost. A protože byl detektiv a nikoliv Arsen Lupin, jednal – kupodivu – jinak. I když stejně nezákonně. Využil známostí své dcery, obstaral si jednu policejní uniformu a jednoho mladého, všeho schopného příbuzného, jeho oblékl do stejnokroje a sebe do baloňáku. Což znamenalo, že večer předtím viděl v televizi Columba. A potom, ve vší slušnosti, zazvonili u Valníčkových vrátek, drze se vnutili dovnitř a Vodrážka se jal vykládat o vyšetřování v redakci. A že prý stopy vedou určitým směrem, ve skutečnosti východním, ale nikoliv k ruské mafii, alébrž do Klánovic. Vážený bibliofil je ve vážném podezření. Valníček se začal bránit, poukazovat na povolení k prohlídce, načež ho Vodrážka ujistil, že žádné povolení nepotřebuje, neboť nepřišel rabovat dům, ale v dobré vůli dohodnout věc smírem. A povolení dostane snadno, až se pan Valníček bude nacházet ve vazbě, a to prý kolegové určitě něco najdou. Je nepříjemná doba, kriminalita roste, znáte to, a je zapotřebí jednoduché případy řešit rychle, ať veřejnost zajásá. Pana Valníčka to při nenalezení rukopisu přijde na pár tisícovek, padesát nebo šedesát, podle Faustových honorářů a bude to.

Valníček beze slova vstal a přinesl rukopis.

Nutno říci, že jsem při barvitém líčení čistou prazštinou ani nedýchal, protože to, co Vodrážka provedl, nebyla ruka, zlomená v sebeobraně. Ale zdálo se, že vystihl bibliofilovu povahu dokonale.

Uvažil jsem tomu podvodníkovi superkafe a poblahopřál. Potěšilo ho to.

„Jo, proč jsem vlastně přišel,“ vzpomněl si poté. „Nejdeš se podívat na zmizení špiona?“

„Richards odjíždí?“

„Odlétá,“ opravil mě. Zřejmě chtěl dokončit pátrání na všech frontách.

Šel jsem. Richardse jsme potkali v letištní hale. Levou ruku v sádře, v pravé diplomatku. Když si nás všiml, zamračil se a otočil hlavu jiným směrem.

„Good bye, Mr. Richards. Mějte se dobře,“ usmál jsem se.

„Auf wiedersehen,“ rozloučil se i Vodrážka, stále se nemoha zbavit pocitu, že všichni cizinci musí zákonitě ovládat němčinu. A usmál se na Richardsovu levici.

Ten neodpověděl a rychle zmizel. Teprve později jsem se dozvěděl, že Novák se kál ze svých činů a Richardse navštívil, aby mu prozradil, jak to vlastně s dokumenty je.

Vrátili jsme se na Vinohrady a zašli na symbolickou sklenici k Fajfroví. Sotva nás Toníček uviděl, otočil se k nám zády. Ale nebyl to výraz pohrdání. Sáhł do regálu s výstavním sklem a podal mi přebarevnou pohlednici. Na líci se skvělo velkoměsto v plné kráse mrakodrapů, mnoháproudých ulic a neonových reklam, v levém horním rohu ozdobené australským (podle klokana) znakem. Otočil jsem ji.

Adresátem byla *Stolová společnost Karla Davidka, sezením v hostinci Na růžku*. A drobná verze známého rukopisu z druhé strany oznamovala toto:

Protože vím, že ani jednoho z vás bych nenalezl v místech úředně přiznaného trvalého bydliště, píši vám přímo do shromažďovacího centra. Ať máte památku na mou pracovní dovolenou, strávenou v Jižních mořích. Možná i něco přivezu. Přijměte la-skavé pozdravení, zároveň skládám hold i tak nehaškovskému panu výčepnímu.

Pepík (Šťastný) Faust

P. S. To jsem vás ale vypek‘, co?

„Ten holomek,“ řekl Karel, který přišel
hned po nás a teď mi nahlížel přes rameno.
„To ať si píše, že mi něco doveze.“

Vrátili jsme pohlednici a Toník ji zasunul
za sklo.

Všechno vypadalo vesele.

kapitola dvacátá první

Faust se vrátil za týden. Navzdory našim proklamacím, že do jeho příjezdu do hospody nepáchneme, nás našel v kompletní sestavě u známého stolu.

Vrátil Karlovi peníze, rozdal suvenýry a musel se vyzpovídat. Vylezlo z něj, že boudu, čili chatrč vymyslel už v zimě, hned druhý den poté, kdy se rozhodl, že v létě do Austrálie pojede. I díru ve stropě udělal sám, vlastně za pomoci paní správcové a jejího smetáku, kdy jen pomohli narušenému zdívu, jež stejně čekala oprava. Takže milá paní domovnice lhala jako když tiskne. Faust na druhé polokouli skutečně psal předmluvu pro pana Absolona, nedopustil se tedy ani skutkové podstaty trestného činu obecné nepravdy.

„Jó, na to tě užije,“ řekl potom Karel. „Zničit kamarádům už takhle pocuchané nervy a jet k protinožcům psát něco, co se dalo klidně udělat doma. A dovolenou máš trávit na Máchově jezeře. Člověk kvůli tobě nespí, nejlí, někdo se pere, jiní aby kradli...“

V tu chvíli dloubl Majer Davídka nepříliš šetrně pod žebra.

„Jo vy se perete a kradete a pak to svádíte na mou osobu?“

„Částečně myšleno obrazně,“ chopil jsem se slova, dobře věda, že o Richardsovi Faust může, ba přímo musí vědět, ale o Valníčkovi ani půl slabiky, jinak nám tu z toho udělá kůlničku na dříví a ze mně tři malý Jardy do školky, jak pravil Novák.

„No, tak si dáme něco ostřejšího, na ty nervy, damstvo a panstvo. Tondo!“

Fajfr připlul v okamžení a zeptal se co to bude.

„Šest kafí,“ pronesl temně Karel.

„Neblázni, a co k tomu?“

„Šest sifonů,“ dodal Majer.

„Vám snad něco je?“

„A šest míc velkejch vodek,“ řekl jsem já. Všichni na mně nevraživě pohlédli.

„Tady pro toho pána,“ ukázal jsem na Fausta.

„Viš, Josef, je pravda, že nás lze obvykle najít v tomto útulku. Ale nikoliv z důvodů požívání alkoholu, jak činí někteří nezodpovědní literáti.“

„My zde pouze relaxujeme po vykonané práci,“ dodala Mirka.

„A sportovních výkonech,“ ukázala Jana na tenisovou raketu, opřenou v koutě.

„Prostě šest svatých. Nebo pět? Pane Vodrážka, pomůžete mi s tím?“

„Jó, chlapče, život je těžkej. Někdo má špatný kamarády, protože pijou a tahaj' ho do hospody, jinej proto, že s ním nechtěj' pít. A to víš, že bych ti s tím pomoh', jenže jednak by to nebylo solidární a já držím tady s vědcema a za druhý – vono by těch vodek mělo bejt spíš šest flašek. Jo.“

Zrazený Faust, vyměňivší všechna poznání světa za mamon se propadl do pekla. Ten náš jen obrátil oči v sloup a první vodku do sebe. Vypil ještě jednu, další pak pořád odkládal, načež nám v nestřeženém okamžiku uprchl.

A to bylo poslední zmizení doktora Fausta.

KONEC

Další knihy, které můžete najít na

www.fext.cz/whitehole/

Nesnáze v čase

Vesmírná opera o pilotovi s hlubokou rodinnou tradicí průšvihů.

Víra z kamene a srdce z kovu

Zapadlá kolonie na planetě Fisaga má problém, do kterého Pietu Corianovi nic není. Až na to, že má odvést do bezpečí jistý náklad.

Není nocí bez Měsíce

Deset fantasy povídek ze současnosti a nedávné minulosti

Jezdci na vlnách světla

Třicet sedm krátkých a velmi krátkých povídek

Zmizení doktora Fausta

Rádoby vtipná skoro detektivka. Ztratil se spisovatel a po jeho stopě se vydává celá řada pátračů.

Hvězdodrap

Město pod jednou střechou, lidé a roboti, a jak to vypadá, něco nekalého ťuká.

Dewan a princezna Soonar

Galaktická říše se ocitá na okraji ekonomické propasti, kníže Giokond na okraji psychického zhroucení; ztratila se mu dcera. Za účelem jejího nalezení si najal hrdinu. Pravda, trochu poznamenaného ztrátou paměti, ale ono to nějak dopadne.

Černá věž

Existují různé světy. Takové, v nichž létají kosmické lodě, i takové, kterým vládne magie. Těžko říci, v kterém z nich se žije lépe.

Pieter, © 1987, 2001

<http://www.fext.cz>

toto vydání: září 2012